

»Novi list« izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 39-08. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., osmrtnice, poroke, poslana, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. 27.

V GORICI, ČETRTEK 3. JULIJA 1930.

LETO II.

Tedenski koledarček.

4. julija, petek: Urh, škof; Berta, devica; Lavrijan, škof. — 5., sobota: Ciril in Metod, apostola slovanskih narodov. — 6., nedelja: 4. pobinkošna nedelja. Izaija, prerok; Bogomila. — 7., ponedeljek: Vilibald, škof; Pulherija. — 8., torek: Evgenij III., papež; Elizabeta, kraljica. — 9., sreda: Nikolaj in tovariši, mučenci; Anatolija, devica. — 10., četrtek: Amalija, devica; Veronika; Felicitia.

V četrtek dne 10. julija je ščip; lepo.

Novice.

Vladni sklepi.

Preteklo soboto je ministrski svet na predlog načelnika vlade sklenil, da se povisa s 1. julijem 1930. prometni davek od 50 stotink na 1 liro 50 od odstotka. Obenem se bo iztirjevanje poenostavilo. Dohodki se bodo uporabili za obrambo države. Vlada bo poračun za oborožene sile dopolnila lahko za pol milijarde ali 500 milijonov lir. Za tekoče leto 1930./31. dobi ministrstvo vojne izreden dodatek 300 milijonov, mornarica 100, letalstvo 80, fašistovska milica 20, kar znaša ravno pol milijarde. Novi prometni davek bo pa vrgel še nad 200 milijonov prebitka, ki se uporabi za železnice, ceste, poljedelski kredit in pa za javna dela v pomoč brezposelnim v prihodnji zimi. Za ta namen je določeno njih 100 milijonov.

Garibaldijevi spisi.

2. junija 1932. bo Italija slovesno obhajala 50-letnico smrti svojega narodnega junaka Jožefa Garibaldija. Ob tej priliki bo poseben odbor izdal vse Garibaldijeve spise v spominski izdaji. Na griču Janikulu v Rimu bo pa postavljen spomenik junaški Garibaldijevi ženi Aniti.

Težak zločin v Albaniji.

Zadnji četrtek 26. junija okrog pol dne se je peljal italijanski poročnik Josip Chesti, ki je bil pridelen kot instruktor albanski vojski, z motornim kolesom iz Skadra proti Širokemu. Nenadoma je udarilo vanj več strel, da je obležal na mestu mrtev. Napadalec je zbežal. Zločin je vzbudil v Skadru in Tirani globoko ogorčenje. Albanska oblastva so izrazila italijanskim zastopnikom in vladi sožalje in ostro obsodila zlo dejanje. Milanski »Popolo d'Italia« pravi, da je bil napadalec nek albanski vojak z imenom Grozdani, ki pa zločina gotovo ni izvršil iz zasebnih nagibov. Chesti je bil namreč šele malo časa v Albaniji. Pokojnikovo truplo so prepešljali z vsemi častmi v domovino.

Pameten sklep.

V belgijski prestolnici Bruslju so se sestali pravniki na tretji mednarodni

kongres za izenačenje kazenskega prava. Na zborovanju je bil z veliko večino sprejet osnutek postave, ki kaznuje tistega, ki z javnimi spisi ščuva na napadalno vojno. To naj velja pa le pod pogojem, da je tudi v državi, proti kateri je ščuvanje naperjeno, že sprejeta taka postava.

Za cerkev sv. Justa.

General Petiti di Roreto, prvi tržaški guverner, je izposloval pri vladi 200.000 lir podpore za popravo tržaške stolnice. Vlada je že prej enkrat nakazala 200.000 lir v ta namen. Za obnovo vitev cerkve je šlo že dosti denarja.

Novi bankovci.

Državna banka bo izdala nove bankovce po 1000 lir. Na njih bo med drugimi risbami odtisnjena tudi glava Krištofa Kolumba ter podobi dveh glavnih italijanskih obmorskih mest: Genove in Benetk.

Rast ljudstva.

Po zadnjih podatkih bo prebivalstvo Italije že v kratkem času narastlo na 43 milijonov. Zanimivo je, da je bilo l. 1700. komaj 16 milijonov in pol Italijanov; eno stoletje kasneje pa je prebivalstvo narastlo že na 18 milijonov.

Cankar v italijanščini.

Dr. Bartolomeo Calvi, bivši profesor tolminskega učiteljskega, sedaj profesor na realki v Mantovi, je pred par leti prevedel v italijanščino Cankarjevega »Kralja na Betajnovi«. Sedaj nas je presenetil s krasno italijansko izdajo Cankarjevega dela »Moje življenje« z 74 strani uvoda. Naslovna stran se glasi: »Ivan Cankar: La mia vita. Traduzione dallo sloveno. Studio critico e note di Bartolomeo Calvi. »Mussoliniana«. Edizioni Paladino MCMXXX. Mantova«.

Pet armad.

V Avstriji imajo že peto oboroženo združenje za brambo domovine. Najnovejša organizacija je »Heimatschutz«, ki ga je te dni ustanovil Karl Rokitsky, bivši vodja agrarne stranke za Štajersko in par voditeljev »Heimvehra«. Tako ima majhna Avstrija sedaj kar štiri armade, ki vneto branijo »domovino«, beri: lastno stranko. »Heimvehr«, ki jo je vodil izgnani major Pabst, je naperjena proti socialistom; ti se branijo s svojim »Schutzbundom«. Kmetje imajo tudi svojo brambo »Bauernwehr«, krščansko socialni poslanec Kunschak ima udarno četo »Freiheitsbund«. Kdor je pa z vsemi temi »Bundi« in »Wehri« nezadovoljen, vstopi lahko v najnovejši »Heimatschutz«. Od vseh teh bramb ima pa domovina bore malo koristi.

Tobak.

Pretekli teden je imel finančni minister Mosconi v senatu govor, kjer je rekel, da se je razprodaja monopol

nih predmetov, predvsem tobaka po podatkih od 30. aprila dvignila za nič manj ko 97 milijonov lir. To je bil vzrok, da je vlada cene zvišala. S prebitkom naj bi se poplačali javni dolgovi. Po povišku so ljudje začetkoma manj kupovali, dohodki državne blagajne so se hkrati znižali. Toda že meseca maja — je rekel minister — se je razprodaja zopet zvišala in postaja čedalje boljša. Uspeh je torej zagotovljen.

Nesrečni vojaki.

Pred kratkim se je pripetila na novi nanoški cesti, ki so jo končali pred letom dni, velika nesreča. Trije vojaki so se peljali v avtu navzdol. Ko so pridirjali na ovinek, so se zavore potrgale in kot blisk so leteli po strmini kakih 60 metrov navzdol na drugi ovinek. Eden izmed vojakov je še utegnil spotoma skočiti ven in se rešiti. Druga dva sta se pa z avtom valila še do naslednjega ovinka. Šoferju je zlomilo šest reber in nogo. V bolnišnici je kmalu umrl. Drugega je pa močno poškodovalo.

Še bi se žrtvoval.

Ameriški zgodovinar Bigelow obišče večkrat bivšega cesarja Viljema II. Ta je profesorju te dni dejal, da se bo, če ga Nemci pokličejo nazaj na prestol, še enkrat žrtvoval za srečo naroda. Njegova požrtvovalnost je neverjetna.

Živita v zraku.

Smo v dobi letalskih prvenstev. Brata Kenneth in John Hunter sta se odločila, da bosta dosegla prvenstvo v nepretrganem poletu nad mestom Chicagom. Vzletela sta z letalom »City of Chicago« (mesto Čikago) že 12. junija v zrak. Zadnjega junija opoldne sta spustila na tla listič, kjer pravita, da bosta praznik ameriške neodvisnosti t. j. 4. julij praznovala v zraku. Hrano in bencin dobivata brata kar med poletom, in sicer jima donajajo te potrebsčine dva druga brata in sestra, ki se z drugim letalom večkrat na dan približata pogumnima letalcema. Ko bosta letalca pristala, bosta prejela 4 milijone lir nagrade.

Za narodne manjšine.

Glavno glasilo angleške Delavske stranke »Daily Herald« sporoča, da je 68 poslancev vložilo na prvega ministra pismo željo, naj bi se pri jesenskem zasedanju Društva narodov sprožilo tudi vprašanje narodnih manjšin. Poslanci trdijo, da dosedanje manjšinske pogodbe ne dajo manjšinam dovolj pravic.

Starosta županov.

28. junija je obhajal prvi slovenski župan mesta Ljubljane Peter Graselli svoj 90. rojstni dan. Častitljivega moža, ki je preživel dobo slovenskega preporoda, so počastili z visokimi odlikovanji.

Nagla smrt.

Zadnjo nedeljo okrog 7. ure zvečer je nepričakovano umrl, zadet od kapi, g. Viktor Josip Komel, gostilničar v goriškem »Centralu«. Rajniki, ki ga je dohitela smrt sredi dela, je dosegel 60 let. Bil je dober oče in delaven gospodar. Pokoj njegovi duši!

Tržaški brodarji.

Pretekli teden sta se vršila občna zbora Kozuličevega broderskega društva in »Tržaškega Lloyd«. Kozuličvo društvo je imelo v preteklem letu 145.792 lir dobička, Lloyd pa 310.625 lir zgube. Društvi ne razdelita za leto 1929. nikakšne dividende.

Proti komunistom.

V ponedeljek so imeli v finski prestolnici Helsingforsu zastopniki vseh protikomunističnih strank veliko zborovanje. Sklenili so, da bo 3. in 4. julija nastopilo pohod proti glavnemu mestu kakih 50.000 oboroženih mož. Na ta dan bo namreč parlament sprejel zakon, s katerim se bo komunistična stranka v državi prepovedala. Pripravljajo se pa tudi komunisti, ki upajo na pomoč iz Moskve. Bati se je, da bo ta dan tekla kri.

Vlak v policijskem uradu.

Pred dnevi je privozil na postajo v Sirakuzi na Siciliji brzovlak. Ko ga je hotel strojevodja ustaviti, je zavora odpovedala in vlak je brzel z nezmanjšano naglico naprej. Presekalo je ob koncu tračnic zaporo, skočil na zunaj ležečo pešpot in z velikim hruščem in truščem zavozil v zraven stoječe prostore policijskega urada, kjer se je ustavil. Škoda je precejšna, človeških žrtev pa ni bilo.

Za mir.

Združene države ameriške delajo z vsemi sredstvi, da bi ojačile brodogradnjo. Sedaj je v delu šest križark po 10 tisoč ton, od katerih bo imela vsaka na krovu po 2 do 6 letal. Skupno imajo Američani že 37 ladij, ki nosijo letala, in so ustvarili posebno pomorsko letalstvo, ki šteje okrog 12 tisoč mož, med katerimi je 700 krmarjev (pilotov).

Velika goba.

V bližini Turina je našel neki posestnik prav veliko gobo. Tehta nič manj kot 9 kil. Posestnik je poklonil gobo kraljeviču Humbertu, ki je bil daru prav vesel.

Nesramna baba.

Kako je babjevernost še razširjena, priča slučaj, ki se je dogodil v kraju Ortona a Mare ob Tirenskem morju. 16-leten kmečki pob je imel neko neozdravljivo bolezen. Gre k znani čarovnici v vasi, da bi ga ozdravila. Baba ga škropi, križa in na koncu pove, da je fantove bolezni kriva mati. Poba se vrne domov, vzame sekiro izza vrat in zamahne nesrečni materi po glavi. Tisto čarovnico, ki je fanta tako našuntala, so zaprli.

Poševni zvonik v Pizi.

Italijansko mesto Piza je znano po vsem svetu radi slovitega poševnega zvonika. Posebna komisija je dognala, da se je zvonik od 1918. do 1929. nagnil še za 10 milimetrov. Ker bi se zvonik zrušil, če se nagne še nadaljnjih 30 cm, so sklenili, da bodo z vbizganjem tekočega cementa ojačili podstavke.

Silna svota.

Po izjavi finančnega ministra je država izplačala vojnim oškodovancem doslej 6 milijard ali 6000 milijonov lir. Vštete so tudi cerkve, občine in državna bitja.

Čekini.

Vlada je sklenila kovati zlatnike po 100 in po 50 lir, kar pomeni, da je papirnati denar dobro krit.

Nočejo tujih odlikovanj.

Švicarski narodni svet je sklenil, da državni in pokrajinski uradniki kakor tudi diplomati in častniki ne smejo sprejemati in nositi tujih odlikovanj. Kdor se ne pokori, zgubi službo.

Hude ose.

Pred kratkim se je v vasi Kiskörösu na Madjarskem pripetilo, da so ose usmrtili konja in človeka. Kmet Sándor je šel s konji orat na polje, kar začno ose pikati konja. Orač je mahal po osah, da bi ubogo žival obranil, pa so se ose še nadenj spravile, da se je od silnih pikov zgrudil poleg konja na tla in je pozneje umrl.

Siti vojne

Kitajski generali, ki so se doslej tako vneto bojevali eden proti drugemu, so siti vojne. Do tega so jih pa privedle le prazne blagajne. Vlada v Nankingu in pa severna uporna vlada sta že več časa dolžni plače svojim vojakom. Zato sta obe stranki sklicali mirovno zborovanje v Mukden. Istočasno pa tudi obojni pritiskajo na kitajske bankirje, naj jim dajo posojila. Če se jim to posreči, potem seveda ne bo nič z mirovno konferenco.

Pastirica pesnica.

V javni bolnišnici v mestu Sieni je te dni umrla kmetska deklica Dina Ferri. Bila je priprosta pastirica, pa je zlagala tako lepe pesmice, da so postali nanjo pozorni. Njen učitelj je pošiljal pesmice v vodilne literarne liste. Končno se je za nadarjeno pesnico zavzel bogat meščan iz Siene ter jo je dal šolati. Mesto pa ni ugajalo dekletu, vajenemu proste narave, in je zato shiralo.

Žrtve ceste.

Od 31. decembra pa do 1. julija je bilo v Ameriki zaradi cestnih nesreč 31.000 ljudi usmrčenih, en milijon pa ranjenih. Ameriški statistiki trdijo, da zahteva moderna ameriška naglica več žrtev v enem letu, kot jih je zahtevala od Amerike svetovna vojna. Zato nameravajo sklicati posebno konferenco, ki naj preštudira, kako bi prišli temu cestnemu zlu v okom.

Strela uničila ladjo.

V bližini mesta Kingston v Kanadi je med hudo nevihto udarila strela v ladjo, otovorjeno s 5 tonami dinamita, ki se je razpočil ter raznesel ladjo na kose. 45 mož posadke je našlo smrt, samo trije so ostali pri življenju.

Državni pisatelj.

Sovjetska vlada je uvidela, v kakšni bedi žive duševni delavci, zlasti pisatelji. Zato je nekatere začela podpirati s tem, da jim daje stalno mesečno plačo. Pri tem človekoljubju pa je le to napak, da morajo taki pesniki in pisatelji pisati v smislu vlade in njene politike.

Ne marajo nas.

Združene države ameriške določajo od leta do leta, koliko izseljencev sprejmejo iz vsake posamezne evropske države. Parlamentarna komisija je sedaj predložila državnemu zboru zakonski načrt, po katerem naj se od 1. julija t. l. dalje število doseljencev iz evropskih držav skrči za polovico. Vzrok je veliko število lastnih brezposelnih.

Močan izbruh.

Znani ognjenik Krakatau na malajskem otočju je zopet začel bruhati. Kamenje in vroč pepel meče do 900 metrov visoko. Strjene lave je že toliko, da se je iz nje stvaril poleg ognjenika nov otok, ki moli 13 metrov nad morje. L. 1883. je bil na Krakatau tako hud izbruh, da se je polovico otoka pogreznilo v morje. Vulkanski pepel pa je tedaj neslo okoli in okoli zemlje.

LUCCHESIJEVA PRAVDA.

Zadnji četrtek 26. in petek 27. junija se je nadaljevala pred goriškim kazenskim sodiščem razprava proti Ludviku Lucchesiju radi poskušane sleparije v škodo naših podeželskih občin. Drž. pravdnik dr. Gasparri je takoj v pričetku razprave naznanil, da je dobilo v sredo zvečer državno pravdnništvo glede obtoženca novo ovadbo. V njej je rečeno, da je obtoženec poskušal koncem l. 1927. podkupiti s 1000 lirami občinskega komisarja in tajnika v Cerknem. Zato je drž. pravdnik predlagal, naj se obravnava prenese, da se preišče Lucchesijeva krivda tudi v tem slučaju. Zagovornik dr. Ciolella se je uprl temu predlogu in sodni dvor ga je zavrnil. Vršila se bo zato v tej zadevi skoro gotovo nova razprava. Kakor izvemo, sta bila obč. komisar in tajnik v Cerknem radi zadeve začasno odstavljena.

Potem se je nadaljevalo zasliševanje prič, ki je trajalo cel dan.

Pri razpravi v petek popoldne je bil kot zadnja priča zaslišan odv. Bassi, bivši komisar v Stanjelu na Krasu. Izjavlja, da obč. tajnik Čehovin kot bogat mož gotovo ni imel potrebe, da bi živel od Lucchesijevih dobrot. Drž. pravdnik dr. Gasparri je potem v daljšem govoru dokazoval, da je Lucchesi zakrivil očitana mu dejanja in zahteval strogo kazen. Tudi sprememba imena obtoženca ne sme kriti, kajti on je dobro vedel, zakaj mu bo to služilo. Lucchesijeva zagovornika odv. Paglila in Ciolella sta na dolgo in široko govorila za oprostitev. Paglila je med drugim dokazoval, da Lucchesiju, ki je malodane milijonar, ni treba na nepošten način večati svojega premoženja. Tudi je zelo delaven mož in se k večjemu v nedeljah vozi s svojim avtomobilom na sprehod. Ko si je spremenil ime, se je izkazal za odločnega moža, ki se ne boji očitkov. Sodni dvor naj z oprostitvijo podpriča, kako je italijansko sodstvo tudi s Slovani pravilno.

Po daljšem posvetovanju je nato sodni dvor obtoženca oprostil, češ da ni zagrešil nobenega kaznivega dejanja.

Kako je s politiko.

SPOR MED ANGLIJO IN VATIKANOM.

Odkar je »Novi list« pisal o italijanski narodni manjšini na otoku Malti, se je položaj še bolj zaostрил. Angleška vlada je izročila javnosti tako zvano »Sinjo knjigo«, kjer priobčuje vse listine, ki so si jih izmenjale vatikanska in angleška oblastva od januarja 1929. do maja 1930. v zadevi Malte. V knjigi skušajo Angleži dokazati, da pada vsa odgovornost za današnji spor na Vatikan, ker se je neopravičeno vtikal v politično življenje otoka in zahteval celo odstop načelnika malteške vlade lorda Stricklanda, kar je povsem nedopustno.

Na »Sinjo knjigo« je Vatikan odgovoril z »Belo knjigo«, kjer je priobčil na skoro 200 straneh svoje protidokaze. V njej je popisano najprej, kako je v začetku 1929. spor bruhnil na dan. Predstojnik nekega samostana, po rodu Sardinec, je premestil frančiškana Gvida Micallefa, malteškega državljanca, v Anglijo. Temu se je lord Strickland uprl, češ da ne more dovoliti, da bi tujec izganjal iz dežele domačina, in je odrekel zato četemu Micallefu potni list. To je smatral Vatikan za napad na samostojnost redovniške organizacije in protestiral pri angleški vladi. Da bi se spor poravnal, je prišel na Malto papeški odposlanec monsignor Robinson in preiskal zadevo.

Stricklandov značaj.

Po pormesečnem bivanju se je Robinson vrnil v Rim in predložil 16. junija 1929. kardinalu Gasparriju tajno poročilo, ki ga Vatikan izroča sedaj z »Belo knjigo« javnosti.

Robinson pravi v njem, da ga je lord Strickland sprejel z največjo ljubeznostjo in postrežljivostjo. Kljub temu je pa trdno prepričan, da na Malti ne bo miru, dokler ostane Strickland na krmilu. Strickland ima 68 let in se peča že 40 let s politiko. To je mož gospodovalnega značaja, spreten, izredno pogumen, toda hud prepirljiv. »V teku vsega svojega življenja se je tako privadil borbi, da bi skoro umrl, če bi jo opustil. Boji, spori in spopadi ga drže pri življenju in mu dajejo moč.«

Ko je postal 1927. prvi minister, je začel takoj boj proti italijanskemu jeziku. Z najnovejšim zakonom je odpravil italijanščino iz šol in sodnij. Kar se tiče vere, je treba priznati, da je Strickland vzgojil svoje otroke v katoliškem duhu in da je sam neomažeževanega življenja. Kljub temu je pa vedno napadal in blatil duhovščino in škofove in organiziral celo vrsto protiklerikalnih demonstracij. Strickland pravi, da služi njegova borba resničnim koristim Cerkve in katoliške vere. Za svojo stranko je pridobil tudi nekatere duhovnike, tako že imenovanega frančiškana Micallefa. Pred ljudstvom trdi vedno, da je prepričan in vnet katoličan, ki brani domače

vernike pred političnim vplivom tujih cerkvenih oblastnikov. Ta prebrisana politika je zmešala mnogim katoličanom glavo in silno škodovala ugledu malteških škofov. Strickland je zatrjeval tudi monsignorju Robinsonu, da je vdan sv. stolici in mu predložil načrt konkordata, ki naj se sklene med Malto in Vatikanom.

Volilno premirje.

V njem je zahteval med drugim, naj se vrše v cerkvah pridige in molitve v angleščini, da se duhovniki ne smejo udeleževati političnih bojev, da ne smejo biti poslanci in senatorji in tako dalje. Že površen pogled v načrt — pravi Robinson — nas prepričuje, da hoče Strickland »zasušniti« Cerkve državi in spremeniti škofove in duhovnike v navadne vladne nameščence.

Ob sklepu predlaga monsignor Robinson sv. stolici, naj javno obsodi Stricklandovo politiko proti malteškemu škofofom in da vernikom na znanje, da je Strickland pri Vatikanu slabo zapisan.

To se je tudi zgodilo. Dne 30. junija 1929. je kardinal Gasparri poslal malteškemu škofofom pismo, kjer odobrava njih delovanje in obsoja Stricklanda. Pismo, ki so ga škofofe dali nabiti na cerkvena vrata in čitati s prižnic, je Stricklandove pristaše silno razkačilo in tudi angleška vlada je bila z njim nezadovoljna. Poslanik pri sv. stolici Chilton (Čaljtón) se je oglašil pri kardinalu Gasparriju in protestiral. O pravil pa ni nič, zakaj Vatikan je vztrajal pri svojem in izjavil, da se tudi pogajanja za konkordat ne morejo začeti, dokler Strickland ne odstopi. V avgustu 1929. je papež Pij XI. sprejel romarje iz Malte in potrdil v nagovoru Gasparrijevo stališče. Položaj je ostal nespremenjen do februarja tega leta. Medtem je Gasparri odstopil in so se na Malti bližale volitve v parlament. Dne 26. februarja je poslanik Chilton (Čaljtón) predlagal novemu državnemu tajniku kardinalu Pacelliju volilno premirje.

Malteška ustava ukinjena.

Lord Strickland se obveže, da ne bo med volilno borbo napadal duhovnikov in škofov, zato se pa morajo duhovniki umakniti iz politike in se odpovedati poslanskim sedežem v zbornici. Ravno tako ne smejo v volilni borbi izrabljati bodočega konkordata. Kardinal Evgen Pacelli je predlog odbil, češ da so ponudbe nezadostne, da imajo duhovniki po malteški ustavi in po cerkveni postavi pravico biti poslanci. Vatikan jim teh državljanskih pravic ne bo jemal. Sv. stolica prepušča malteškima škofofoma, naj o stvari sama po razmerah odločata.

Nato sta škofofa izdala 1. maja znano pastirsko pismo, kjer prepovedujeta vernikom pod kaznijo smrtnega greha voliti za Stricklanda in njegove

pristaše. Pastirsko pismo je bilo za Stricklanda strašen udarec. Ker se je zbal, da pri volitvah podleže, je pristikal na londonsko vlado, naj volitve preloži, kar se je tudi zgodilo. Ta ukrep je bil protipostaven, zakaj po malteški ustavi se volitve vsako toliko let morajo vršiti. Zato je angleški prvi minister Mac Donald v sporazumu z vladnimi tovariši ukinil koncem junija tudi malteško ustavo. S tem so na Malto za nedoločen čas odpravili poslansko zbornico in senat, ukinili državljanske svoboščine in spreminili otok zopet v navadno prekomorsko posestvo.

Izjave angleškega ministra.

Pretekli teden je prišla zadeva pred angleško visoko zbornico, kjer je minister za prekmorske posesti lord Passfield (Pejsfild) opravičeval to politiko. Pastirsko pismo škofov — je rekel — pomeni napad na svobodo volitev. Malteško ljudstvo je globoko katoliško in zato je beseda škofov mogočno odjeknila v njegovi duši. Verniki so prišli v stisko, da morajo izdati svoje politično ali pa svoje versko prepričanje. Vlada je morala zato ukiniti volitve in radi tega tudi ustavo. Žal nam je, da smo bili prisiljeni k tej težki meri. »Ne morem sicer predvideti, koliko časa ostane v veljavi, toda izjavljam, da bo ustava obnovljena takoj, ko bodo mogli volilci svobodno glasovati.«

»Položaj je dosegel mrtvo točko. Vatikan je izjavil, da se ne more pogajati, dokler ostane lord Strickland na svojem mestu. Toda meni ni potrebno poudarjati, da se o pogojih take vrste niti ne razgovarjamo! Nerazumljivo je, kako se more tuja država, in naj bo to tudi sv. stolica, vtikati v politično sestavljanje vlad, ki so podvržene oblasti Njegovega britanskega Veličanstva. S svoje strani je angleška vlada izjavila, da ne bo pogajanj za konkordat toliko časa obnovila, dokler ne bo Vatikan dal škofofoma v Malto in Gozo potrebna navodila, naj vrneta malteškim volivcem svobodo glasovanja. To je vse, kar smo zahtevali. Mislim, da bi druge vlade na našem mestu ne mogle manj zahtevati.«

Vse kaže, — je nadaljeval lord Passfield — da se položaj na žalost ne bo izgladil v kratkem času. »Toda vlada je pripravljena pustiti stvari tudi večno tam, kjer so danes.«

Odgovor Pija XI.

Malto — je dejal minister — bomo upravljali kakor po navadi. Ukinili smo samo demokratično organizacijo zakonodaje. Uradi so ostali nedotaknjeni. Guverner je združil v svojih rokah zakonodajno in izvršilno oblast in postopal bo lahko kot guverner prekmorskega posestva angleške kronske ali se pa posvetoval s člani vlade, ki smo jih pustili v službi s posvetovalnim glasom. »Povedati hočem še več. Pustili smo prvega ministra lorda Stricklanda in njegove tovariše v službi predvsem radi tega, ker je Vatikan zahteval, da jih izmenjamo. An-

gleška vlada ni imela in nima nobene namena, sprejeti to zahtevo.«

Ta ponedeljek se je vršilo v Vatikanu zborovanje kardinalov, konsistorij, na katerem je papež govoril ob sklepu tudi o Malti. Malteško vprašanje — je rekel — je zelo važno, ker gre za visoke verske koristi, to se pravi za pravice duš in Boga. Važno je tudi zaradi tega, ker se tiče plemenitega malteškega ljudstva, in pa zato, ker smo morali razčisti zadevo z vlado mogočnega britanskega vladarja. O malteškem vprašanju smo morali priobčiti knjigo z listinami, ki je vsem na vpogled. Iz nje izhaja, da ni današnjega viharja povzročila ne sv. stolica in ne malteška škofa. Zaželeni mir na otoku ovirajo nekatere osebe, nekatere dejanja in dejstva, ki ne odvisijo od naše volje. Tu gre za interese katoliške vere, za katere moramo radi našega najvišjega apostolskega poklica vedno in povsod skrbeti. Naša odgovornost je pa še težja, ko gre za tako globoko katoliško ljudstvo, kakor je malteško.

Ne mi in ne malteška škofa se nismo v nobenem trenutku spora nameravali spustiti na politično polje.

Papež ne bo popustil.

Omejili smo se vselej na to, da razglasimo in poudarimo načela morale, katerih se morajo katoličani v svojem delovanju in ravnanju vselej držati in jih ne smejo nikoli prezreti. To ni nobeno neopravičeno vtikovanje v politiko ali omejevanje svobode! Naš apostolski poklic nam ne nalaga samo, da z naukom um vernikov razsvetljujemo, temveč tudi, da verniki moralni zakon res izvršujejo.

Iz izjav papeževih in angleškega ministra je razvidno, da je spor med Vatikanom in Anglijo zelo resen in težaven. Vse kaže, da bo spor zelo dolg, saj je lord Pasfield rekel, da traja radi angleške vlade lahko tudi večno. Papež pa tudi ne more svojih nazorov in ukrepov preklicati in zatajiti.

Ves ta čas bo malteško ljudstvo brez poslancev, brez narodne vlade in brez ustavnih svoboščin.

Kaj nam pišejo z dežele?

Iz tržaške okolice.

Barkovlje. — (Telovo.) — Naša procesija sv. R. Telesa je uspela prav dobro. Posebno lepo pa ona večerna na osmino praznika. Velikanska udeležba s celim morjem lučic je izkazala Najvišjemu čast, ki mu gre. Pomnoženi pevski zbor se je izkazal. Mladeničem smo hvaležni in jim priporočamo, da bi vztrajali. Godbi priporočamo, naj ne sili v javnost, dokler ni zadosti izvežbana. Kakor kaže, bomo morali za pritrkovanje na sveto jutro in k popoldanski službi božji iskati fante v kaki drugi vasi. Naši preradi zaspijo.

Sv. Križ pri Trstu. — (Procesija je. — Razpust društva. — Poročilo.) — V četrtek, na praznik presv. R. T., je bila pri nas kot po navadi po sv. maši procesija z Najsvetejšim, ki ga je nosil naš č. g. župnik. Preteklo nedeljo pa je naša vas slovesno obhajala praznik sv. apostolov Petra in Pavla. Po veliki slovesni sv. maši ob 10. uri se je vršila po lepo okrašenih ulicah in ob veliki udeležbi domačinov in tujcev procesija z Najsvetejšim. Slovesno sv. mašo je daroval in vodil procesijo škedenjski g. župnik ob asistenci domačega in poseškega gospoda. Lepo je prepeval pri sv. maši kakor tudi pri procesiji zbor pod vodstvom g. Škabarja. Sodelovala je tudi domača godba pod vodstvom mnogoobetajočega mladega kapelnika. — Po tridesetletnem obstoju je bilo pretekli teden razpuščeno naše konsumno društvo (krčma). Razpust je zelo razveselil nekatere krčmarje, ki kljub temu, da imamo še dosti domačega vina, uvažajo drugo. Vzroki razpusta niso znani. — Pred kratkim sta se poročila dva para, in sicer g. Albert Sedmak z gđ. Marico Sirk in g. Ladislav Sirk z gđ. Ivanko Košuta. Obilo sreče!

Kontovelj. — Ker ni iz tega srednjeveškega gradu že davno ne duha ne sluha, sem splezal za sv. Trojico

gori, da poizvem kaj novega. Ta dan je imelo prvo obhajilo 50 otrok. Ganiilo me je lepo petje, obnašanje prvoobhajancev in pa lepo število mater, ki so z otroci pristopile k mizi Gospodovi. Domači gospod je imel lep nagovor na otroke in na matere. Žensk je bilo precej prisotnih, moških pa žal prav malo, kar je tudi gospod ugotovil. Par fantov je sedelo pred cerkvijo. Ko sem vprašal vaščana, zakaj ni moških pevcev, je dejal, da jih poje nekaj le ob velikih praznikih.

Katinara. — (Smrt.) — 26. junija je umrl tukajšnji cerkovnik Andrej Lavrenčič, star komaj 53 let. Bil je blag značaj, vzoren mož in skrben oče. Bolehal je delj časa, a nihče ni mislil, da je bolezen tako resna. Bilo je 14. junija, dan pred praznikom presv. Trojice, opasilom tukajšnje cerkve. Pa mu pravi g. župnik: »Andrej, kaj vam je, da se držite tako kisló?« »Gospod, treba bo iti,« odvrne cerkovnik. In res, 14 dni potem smo ga pokopali. Za njim žaluje vдова in pet sinov. Nad vse krasni pogreb je pokazal, kako vsi sočustvujejo s težko prizadeto družino. — Počivaj v miru, dragi Andrej, nasvišdenje!

Iz Vipavske doline.

Gorenje Vipavsko. — (Kresni.) — Letošnji kresni večer je bil poln razpoloženja. Po vaseh so otroci tekmovali v zbiranju drv. Širom Vipavske in na obronkih Čavna je bilo nad 200 kresov. Ob njih so se zbrali sosede, saj je stara navada, da si še sivolasi starček prižge cigareto ali pipo ob kresu. Dekleta so pa naplela vencev. Če greš po naših vaseh, jih vidiš nad hišnimi vrati. Lepe so navade kresovanja, le izgubljajo se že.

Dornberg. — (Nesreča ne počiva.) — V potu svojega obraza... — (Sadni trg.) — 12-letni Silvan Rijavec iz Brd je pri šolskem

V. J. Križanovska:

KRALJICA HATASU.

Roman iz življenja starih Egipčanov.

»Ali ostaneš pri obedu? Hnumgoten se vrne vsak čas in boš mogla sama z njim govoriti o tej zadevi.«

»Ne, ne, tvoja prošnja bo pri tvojem možu več zalegla. Moram k Tui, ki priredi danes slavnost.«

Na Roantinem obličju se je pojavil izraz začudenja in prezira.

»Na Tuino slavnost pojdeš. Na slabem glasu je kakor njena hčerka Neferta. Ženske iz naše družbe se je izogibajo! Čudim se, kako ti Roma to dovoljuje.«

Noferura je zardela.

»Jaz pa se čudim, da obrekuješ tako izvrstno žensko,« je vzkliknila z zadirčnim glasom in burno mahala z rokami. »Tua je blagorodna vdova, bogata in neodvisna. Samo zavist more trditi, da je njena hiša na slabem glasu. Roma pa mi nima kaj ukazovati, sicer ga tudi ne vprašam za dovoljenje. Rečem ti, da mi preseda njegovo ljubosumje in vedno sumničenje. Ljubim Romo in uvažujem njegovo globoko ljubezen, ki jo čuti

do mene. Toda v vsem je treba poznati neko mero in tudi ljubezen ima svoje meje. Zdaj zbogom! Tua me pričakuje.«

Nejta je vsa blede in tresoča se poslušala zadnje Noferurine besede. Toda komaj je Noferura odšla, je Roanta vzkliknila sočutno in smeje se:

»Uboga Nejta, ne razburjaj se zaradi te brezvestne ženske! Roma je že davno več ne ljubi, dasi ga ona muči s svojim ljubosumjem.«

Vkljub prijateljičnim prošnjam se je Nejta naglo poslovila, čim je prišel Hnumgoten. Hotela je biti sama. Toda tisto noč ni spala.

Roanta je povedala možu, da je Nejta zaljubljena v Romo, Hnumgoten pa je imel druge skrbi. Faraonu Tutmesu II. je bilo vedno slabše in bližali so se viharji dnevi.

Tudi Roanta ni spala vso noč. Razmišljala je, kako bi pomagala Nejti. Srečna, ljubljena in lahkomiselna žena se ni mogla sprijazniti z mislijo, da bi se morala Nejta odpovedati sreči.

Naslednjega dne je takoj pisala Romu, naj pride po končani službi božji k njej v važni zadevi. Ko je Roma prišel, ga je odvedla v samotno lopico.

»Morda mi boš odkrila zaroto proti Hatasu?« jo

nogometu zadel z glavo ob zobe sošolca Andreja Berceta. Zadobil je na glavi rano, ki se je okužila in mu povzročila vročične napade. Radi tega ga je napadla še druga bolezen. Revček je po silnem trpljenju izdihnil v soboto zjutraj. — Njegov starejši brat Lojze je peljal par dni prej vino v Gorico. Med potjo je pri vozu nekaj po pravljaj, kar ga je konj brcnil, da je padel. Obložen voz ga je povozil in ga precej poškodoval. — Peronospora zelo napada trte in zarod. To nam dela dovolj opravka. Škropilnice imamo vedno na hrbtih, galice bo kmalu premalo. Spremenljivo vreme je kakor nalašč za trtne bolezn. Je pa tudi v polju in na senošetih veliko dela, da nas zmaguje. Zadovoljni bomo šele ob pridélku, če bomo za vino kaj izkupili. — Na Francosko se odpravlja lepo število mladih moči. Težko jih bo preglašal domači grunt; vsak gre z dobrimi nadami. Bog daj, da bi se ne varali! — Letos se je uredil sadni trg ob občinskem domu. Črešnje, katerih je prišlo na trg dnevno do 45 kvintalov in so šle po večini v Trst, so večkrat presegle cene goriškega trga. Tako so se preprečile tudi razne netočnosti in pocestna špekulacija gotovih prejkupčevalcev. Občina sama je imela od tega tudi nekaj dobička. Bila je to dobra misel novega g. obč. načelnika. Če se naš sadni trg ohrani in zvedo zanj še večji kupci, bo to posebno ob prodaji namiznega grozdja dobro za nas in okolico.

Ustje. — (Nesreča.) — Dne 23. junija je šel Matija Žigon po seno na bližnji travnik pod vas. Ko sta z nevesto naložila, je hotel on voz še nekaj povezati. V tem hipu je konj po tегnil in Matija je tako nesrečno padel, da je bil na mestu mrtev. Dopolnil je že 70. leto. N. p. v m.

Col. — (Požrtvovalnost za ples.) — 22. junija smo imeli plesarjenje. Domača dekleta se z majhno izjemo plesa niso udeležila. Pač pa so se vrtele nekatere mamice vpričo otrok, ki so se obešali po ograji. Občudovali smo tudi požrtvovalnost nekaterih fantov, ki so se pozno v noč

trudili s krašenjem plesišča. Pri tem smo se spomnili, da so mlaje ob prihodu novih zvonov postavljali le stari moške. — Pričeli smo že s košnjo. Se na bo obilo, če ga bo mogoče spraviti v suhem.

Brje. — (Poroka. — Prvi cerkveni shod v novi cerkvi.) — 26. m. m. se je poročila Štefanija Žerjalova iz znane Matičkove družine s Francem Rustjo iz Skrilj. To je bila prva poroka v naši novi cerkvi. — Brejci se sedaj vneto pripravljamo na prvo »šagro«, ki jo bomo obhajali 13. t. m., t. j. drugo nedeljo po godu sv. Cirila in Metoda. Skušali bomo čim slovesneje proslaviti god velikih patronov našega novega božjega hrama. Zato vabimo že zdaj vse znance in neznance iz sosednjih far, da tisti dan v velikem številu obiščejo naše lepše Brje in novo cerkev.

S Krasa.

Spodnji Kras. — (Razno.) — Letos smo se trudili in gojili sviloprejk. Imela jih je skoraj vsaka hiša. Cena je bila tako nizka, da so mnogi, posebno tisti, ki so morali listje kupovati, imeli občutno izgubo. — G. Humek, gostilničar iz Komna, nas zapuša in gre že tretjič iskat sreče v Avstralijo. Naj mu bo mila! — Ker se bolje pleše in se manj pokvarijo čevlji na lesenem plesišču kot pa na cementnem v Komnu, so se vršili javni plesi pretekle nedelje: v Gorjanskem, Gabrovici in na Volčjem gradu. Napovedani so že novi.

Praproč. — Dne 22. m. m. se je poročila na Rabu v Jugoslaviji g. Zofija Lupinc z gospodom Matkom Kastelicem, kavarnarjem. Bilo srečno!

Štanjel. — Na praznik sv. Trojice smo imeli zelo lepo slovesnost. 21 naših malčkov je pristopilo prvič k sv. obhajilu. Vsa čast in hvala preč. g. upravitelju za trud! Tudi pevci so zapeli par obhajilnih pesmi. Po sv. maši so bili prvoobhajanci lepo pogoščeni v župnišću. — Letina kaže dobro, posebno sena je dosti. Vendar pa ga je kljub nizki ceni tatinska roka dvema posestnikoma kar čez noč pokradla.

— Pred kratkim sta odšla en fant in eno dekle čez lužo; Bog jima daj srečo v novi domovini. Tudi pri nas se že pojavljajo kobilice po krompirju in drugih rastlinah.

Komen. — (Verska mladost. — Posledica plesov.) — Od več strani se čuje, da vera peša. Vsaj tako kaže udeležba pri verskih slavnostih (pri procesiji, pri urah čiščenja). Ko bi ne bilo toliko plesov, ki mladino odvajajo od cerkve! Po nekod oblasti prav pametno delajo, da so ples kratkomalo prepovedala, čeprav so že godci prišli, kot se je to zgodilo zadnjič v Gabrovici. — Letos so se mnogi urezali s sviloprejkami. Svilodi so bili komaj po 7 lir kg. Kobilice se je pri nas že precej pojavilo. Sadje kaže slabo. Pač pa lepo obeta grozdje, a kaj ko je terana po nekod še preveč neprodanega.

S Pivke.

Dolenja Košana. — (Požar.) — V petek popoldne ob 12½ je izbruhnil nenadoma sredi vasi požar, ki je v dobri pol uri vpepelil dve gospodarski poslopji. Plat zvona je prikljical hitro ljudi skupaj, da so ogenj omejili. Cela vas je bila v veliki nevarnosti, ker je veter raznašal goreče utrinke daleč na okoli. Plameni so že lizali župnišče in gospodarsko poslopje in le neumornemu delu domačinov se je zahvaliti, da so ubranili župnišče in s tem rešili vas. Drugih žrtev, hvala Bogu, ogenj ni zahteval. Posestnika sta bila zavarovana le za malenkostno svoto, ker ne moreta plačevati visokih premij, ki jih zavarovalnice terjajo za slamnate strehe.

Landol pri Postojni. — Kaj radi prebiramo priljubljeni »Novi list«, a toliko poguma še nismo imeli, da bi svet obvestili, da živimo. Na velikonočno nedeljo smo spremili k zadnjemu počitku vzorno dekle, nam vsem drago in ljubo 24-letno Francko Silovo. — Na Ivanovo zjutraj je požar vpepelil 3 gospodarska poslopja. — Ob nedeljah ni pri nas nihče še brez posebne sile delal na travnikah toliko, kakor letos

je vprašal Roma smeje se.

Mlada žena ni odgovorila, ampak se oprla ob kazenito mizo in začela pozorno promatrati blede bratovo obličje.

»Kako si bled in pobit!«

»Upam, da me nisi poklicala zato, da bi preiskovala svežost mojega obličja,« je rekel Roma. »Zdaj pa k stvari. Kaj si mi hotela povedati?«

»Da si bedast, Roma, strašno bedast,« je odgovorila pomilovalno Roanta.

Na žrečevem obličju se je vnovič pojavil izraz začudenja. Nato je silno zardel.

»Tvoje mnenje zame ni baš laskavo. Čemu pa si me privlekla v to skrivališče, da mi poveš tako preprosto reč?«

»Ali ni bilo glupo ustaviti priznanje ljubezni, ki je Nejti skoraj ušlo iz ust? Zakaj si to napravil? Ali ji morda ne vračaš ljubezni, ali pa se bojiš samega sebe?«

Roma je naglo vstal. Oči so se mu blestele.

»Kaj govoriš? Ali je bila tako nepredvidna, da ti je zaupala svojo blaznost?«

»Blaznost! Da, res je, blaznost je ljubiti tako brezčutno klado, kakor si ti. Ubogi otrok dvojno trpi zaradi one nepredvidnosti, ker iz tvojega obnašanja sklepa, da

zasluži zaničevanje! Tako se vedeš nasproti tej krasni in nesrečni deklici! Roma, prav zares bom začela domnevati, da si slep... Ne, ne, ne izmikaj se mi, naravnost mi moraš povedati!« je vzkliknila Roanta in prijala brata za roko.

»Ah, Roanta, zakaj me izprašuješ?« je vzdihnil mladi mož. »Čemu ti bo moje priznanje? Da, ljubim Nejto od trenutka, ko sem ji prvič pogledal v jasne oči. Dan in noč me preganja njeno obličje; je me ljubosumnost in hrepenenje, da bi me vzljubila. Toda oženjen sem in ona postane čez nekaj dni Sargonova žena. Ali morem, če hočem ostati pošten mož in Hatorin žrec, vzbujati v njej prepovedana čuvstva in jo odvracati od njenih dolžnosti? Ali ni bolje, če misli, da je ne ljubim? Užaljena bo v svoji ljubezni in svojem ponosu in postane ljubeča žena in osreči človeka, ki so ji ga bogovi določili za moža.«

»Nejti je Sargon zopern in ga sovraži, zanjo je Sargonova ljubezen prav tako pogubonosa kakor ljubezen zlega duha. Tvoja dolžnost je, da jo umiriš in ji poveš, da jo ljubiš. Kdo drug nego ti bi ji mogel vrniti mir ter ji pokazati pot dolžnosti?«

»Skušaš me, Roanta, in zahtevaš od mene nemožne. Ne morem se srečati z Nejto brez prič.«

»podgorci.« — Vsi smo se zgražali na praznik presv. Rešnjega Telesa, ko smo se vračali od procesije in videli nekega »Gorenca«, ko je trosil in sušil seno.

Iz Brd.

Podsabotin. — 10. junija je umrla v 92. letu starosti Ana Prinčičeva. Skromno je živela in je ostala čila do zadnjega. N. p. v m.! — Nekateri fantje se že par nedelj pod korom prav čudno vedejo. To ni več za v cerkev. Naj naredi sami med sabo red! — Tudi mamicam bi bilo dobro povedati katero na račun hčerkic.

Medana. — (Zaslужek. Smrt. — Avtomobilsko podjetje.) — Letos smo imeli s črešnjami še precej zaslužka. Cele trume ljudi so romale s polnimi košarami na krminski trg, kjer so bili veseli lepega sadja, mi pa denarja. — 18. junija je umrla v goriški bolnišnici po dolgi bolezni 15-letna Marica Markočičeva. Bila je vneta Marijina družbenica. Ona je tudi prva, ki jo je nebeška Mati poklicala iz družbe k sebi. — Zapadni Brici se močno bojimo, da bomo ostali brez avtomobilske zveze. Podjetje pravi, da ne more potniški avto Gorica — Medana — Molinut niti po skrajšani progi, kot je predlagal »Novi list«. Treba bi bilo, da bi županstvu v Kojškem in na Dobrovem nakazali podjetju kako podporo, sicer bodo omenjene vasi zgubile edino zvezo z Gorico.

Nozno. — Za naš cerkveni shod na sv. Petra in Pavla smo prvič po 16 letih zaslišali nove orgle. Postavila jih je tvrdka Jurman in Valiček iz Gorice. Delo je lepo. — V soboto in nedeljo je prišla ploha dežja ravno o pravelem času.

Iz Gor.

Tolmin. — (Sklep šolskega leta. — Razstava. — Poroke.) — Pretekli teden so končali izpite na tolminski gimnaziji. Dijaki so se odpravili domov, nekateri veseli, drugi žalostni. Tudi na ljudski šoli so že u-

kinili pouk in zaključili šolsko leto z lepo razstavo ročnih del vseh ljudskih šol v tolminskem okraju. — V soboto se je poročil Lojze Zuzzi, sluga na tolminski gimnaziji in liceju z Emo Maverjevo iz Brd, ter Lojze Leban (p. d. Uhačev) iz Tolmina s Frančiško Hudorovičev. Obilo sreče!

Cerkno. — (Kolavdacija. — Smrt kosi.) — Na binkoštni ponedeljek se je izvršila napovedana kolavdacija orgel, ki jih je prenovila tvrdka Jurman-Valiček. Kn. nadšk. kolavdator je ugotovil, da so orgle izborne. Imajo 2 manuala in vsa moderna sredstva za zveze itd. Prednost orgel je posebno v tem, da so barve raznih (14) registrov med seboj popolnoma različne. Orgle so mogočne, pripravne za spremljevanje kakršnegakoli pevskega zbora. — Slovesnosti se je kljub nevihti udeležilo veliko domačih in tujih ljubiteljev glasbe, ki so z zanimanjem sledili pisanemu sporodu. — 12. t. m. je med pogrebom še ne 20-letne Alojzije Peterneljeve z Rotovža umrla 18-letna članica Mar. dr. Ivanka Bevk, p. d. Zapoškarjeva v Čeplezu. Družbenice so ji priredile čeden pogreb. Isti dan je umrla na Straži pri Urbanu Neža Eržen. — 16. t. m. so pokopali Jero Kosmačev iz Cerkna. Bog jim bodi usmiljen!

Lokovec. — (Zdoma izginil. — Občinske zadeve.) — V petek dne 13. junija dopoldne je nenadoma zginil od doma posestnik Jakob Šuligoj iz Lokovca hšt. 128. Skoro ves teden so ga iskali, toda zaman. Kaj je prebrisanega moža, ki je bil svoječasno celo občinski upravitelj in vodja aprovizacije, spravilo do tako obupnega koraka, to je težko reči. — Glavne občinske poti smo nekoliko popravili z robotami, sedaj so pa še v zelo slabem stanju nekatera soseskina pota. Tudi poprava cerkve še čaka in nič še ne slišimo, kdaj se bo pričela.

Lome pri Črnem vrhu. — (Pogrešani.) — V nedeljo dne 15. junija t. l. popoldne je odšel 21-letni Jožef Kavčič iz Lomov št. 28 proti Novemu svetu. Ker je imenovan slaboumen, sumijo, da se je kje ponesrečil ali pa

morda zašel v tuj kraj. Kdor bi vedel kaj o njem, je naprošen, da sporoči očetu Antonu Kavčiču v Lomeh št. 28. (Lome in Monte N. 28 — P. Monte-nero d'Idria.)

Trnovo. — Predzadnjo nedeljo smo imeli cerkveni shod presv. Trojice. Cerkev je bila bogato okrašena s svežim cvetjem. Tudi petje je bilo prav lepo. Le fantov se je premalo udeležilo ofra; tako ne bomo mogli povečati cerkve, da bi šli še tisti noter, ki navadno okoli nje postajajo. Drugod imajo ob cerkvenih shodih razvado plesov; pri nas pa plesa že 6 let ni bilo.

Drežnica. — (Iz popotne torbe.) — Pretekli petek sem na prijazno vabilo krenil v Drežnico, kjer so prav slovesno obhajali god svojega patrona Srca Jezusovega. V ponosni cerkvi, kjer je bilo Najsvetejše ves dan izpostavljeno, so glasne ure prav lepo molili. Ob deseti je č. g. župnik iz Srpenice daroval slovesno mašo ob asistenci 4 duhovnikov, potem se je parazvila prav lepa procesija. Vsi so občudovali vzorni red. Samo petje in pritrkovanje ni bilo vsem povšeč. V vasi je potem ves dan vladal najlepši red, katerega drugače večkrat kdo krši. Ves vesel sem se vračal in sklenil, da tudi drugo leto obiščem to lepo vas pod očakom Krnom.

Novaki. — (25-letnica.) — 15. t. m. je obhajala naša dekleška Marijina družba 25-letnico obstoja. Dekleta so cerkev tako ozaljšala, da je bila pravi gaj. Med nas je prihitel naš slovesni dan č. g. Josip Abram iz Pevme, ki je l. 1905. družbo ustanovil. Imel je dva govora, kjer je orisal pomen družbe. Hitro je potekel prelepi dan. Č. g. Abram se posebna hvala!

Iz goriške okolice.

Vogersko. — (Birmovanje.) — Zadnjo nedeljo je lepo število naših malih pristopilo k mizi Gospodovi. Pristopili so tudi vsi birmanci, ker se je naslednji dan vršila sveta birma. V nedeljo popoldne smo slovesno sprejeli pod slavaloki prevzvišenega, ki je pripeljal s seboj svetinje sv. mučencev. Svetinje so naslednji dan vzi-

»Mislila sem na vse. Če se boš ravnal po mojih svetih, boš videl Nejto na dan njene poroke. Dobro mi je znan načrt Sargonovega dvorca. Gotovo se še spominjaš, da je bil ta dvorec Semnov, predno ga je kraljica podarila Sargonu. Na koncu vrta, ki se razprostira ob obrežju Nila, stoji osamljena utica. Do nje prideš po lestvicah od reke. Ko nastane noč, se približaš s čolnom utici, preoblečen v čolnarja. Tja pripeljem Nejto, da se za pol ure pogovorita. Pomiril jo boš in ji povedal, da jo ljubiš. Daj ji razumeti, da se mora zadovoljiti s tem priznanjem in se podrediti svojim dolžnostim.«

»Ne, ne, to je blaznost!« je zašepetal Roma.

Toda Roanta je bila vztrajna. Polagoma je potlačila njegovo vest. Zavračala je vse njegove ugovore, vzbujajoč v njem vsakovrstne občutke. Nazadnje mu je še povedala, kakšne muke je pretrpela Nejta, ko se je Noferura pred njo bahala, da jo Roma strastno ljubi in da je ljubosumen.

»Noferura se je drznila tako govoriti?« je vzkliknil žrec. »Drznila se je trditi, da jo ljubim, medtem ko jo komaj trpim pod svojo streho! Prav imaš, Roanta, moram pojasniti Nejti to stvar. Nočem, da bi ta otrok mislil, da dajem prednost tej razbrzdanki. Pripravi vse, Ronta. Na večer poroke pridem v utico.«

»Veseli me tvoj pametni sklep,« je rekla mlada žena. »Napraviti pa moraš še nekaj: prepovej Noferuri zahajati k Tui in Neferti. Tam ima obširno polje za zvestobo. Vsekakor se mora tvoja žena izogibati takih družb.«

»To ji prepovem, pa ne danes,« je odgovoril raztreseno Roma. »Grem v tempelj in ostanem tam do po- jutrišnjem. Ostati moram sam. Zavest, da me Nejta ljubi, da imam srečo pod rokami in ne morem zabraniti, da bi ljubljena ženska ne postala Sargonova ta zavest me strašno peče.«

Sargonova poroka z Nejto se je vršila s kraljevskim razkošjem. Vsi principi, dostojanstveniki in velmoži tebanski so se zbrali v palači novoporočencev. Tudi kraljica je prišla na slavnost, dasi je imela velike skrbi in ni hotela pustiti umirajočega faraona samega. Toda Hatasu ni z nobeno kretnjo izdala svojih skrbi. Pozdravila je navzoče in čestitala mlademu paru. Samo ona ni opazila Nejtime potrnosti in Sargonove nenavadne razburjenosti. Ta ni odmaknil pogleda s svoje žene, ki je sedela s povešenimi očmi in se ni zmenila zanj. Sargon je bil tako srdit, da je komaj dvignil kozarec in napil svoji kraljevski zaščitnici. Po končani pojedini se je Hatasu vrnila s svojim spremstvom na dvor.

dali v novi oltar, na katerem je pre-
vzvišeni prvi maševal. Potem je bila
birma. Birmancev je bilo precej tudi
iz sosednih vasi. Ljudstva je bilo pri
vseh slovesnostih vse polno, saj so
imeli v svoji sredi svojega ljubljene-
ga nadpastirja. Pohvalno moramo ome-
niti tudi petje pod vodstvom doma-
čega organista.

Št. Peter. — Praznik farnega patro-
na smo obhajali nad vse slovesno, in
sicer prvič po vojni v novi cer-
kvi. Sv. mašo je daroval mons. Berlot.
Pevci so kaj ubrano prepevali. Ljudi
je bilo zelo dosti.

Iz idrijskega kotla in okolice.

15-dnevni tečaj za umetno
vezenje, ki ga priredi tvrdka J. Kerše-
vani iz Gorice, se radi birme ni pričel
2. t. m., ampak se bo šele 7. t. m.

Birmovanje. — Prevz. goriški
nadškof bo birmoval v idrijski deka-
niji po sledečem redu: v soboto 5. ju-
lija v Sp. Idriji, v nedeljo v Idriji, v
ponedeljek v Ledinah, v torek v Go-
doviču in v sredo 9. julija na Črnem
vrhu. — *Ženske v nespodobni noši
bodo od birmovanja izključene!*

Klavnica. — Delo pri novi klav-
nici se je po dolgem oklevanju minuli
teden pričelo. Poslopje bo obširno in
moderno urejeno. Stalo bo na po-
sestvu g.čne Likarjeve, Podgorami.

Kino. — V soboto in nedeljo se je
v Didičevi dvorani proizvajal film,
posnet ob priliki obiska podministra
Alfierijskega v Idriji in poročne slavnosti
kraljeviča Humberta.

Nov grob. — Dne 22. m. m. je
umrl v Prevaljah naš rojak g. Ivan
Brus, vp. rudniški uradnik. Bil je vse
življenje kremenit značaj, zvest in
spreten uradnik ter odločen krščanski
mož. Umrl je v 65. letu starosti. Bla-
gemu pokojniku večni pokoj!

Neprilike. — Suša pritiska in
pojavi se njene posledice. Tudi
vode že primanjkuje, posebno po ne-
katerih predmestjih. Zato ni prav, da
se pri nekem stavbišču uporablja pit-
na voda, kljub temu, da prav v bližini
teče voda, ki bi jo lahko uporabljali
in ki itak gre neizrabljena naprej. —
Prosimo mestno občino, da prepove
podjetnikom in tudi drugim vsako
zlorabljanje pitne vode.

Dole. — Žena posestnika Kunca na
Kovačevem rovtu bi kmalu postala
žrtev zastrupljenja. Golaznim je na-
stavila strup, ki so ga pa kokoši po-
jedle in tudi poginile. Poginele koko-
ši je žena zakopala, pri tem pa je pri-
šla v dotiko s strupom. Z neverjetno
naglico je postajala roka otekla in
modra. Le hitri zdravniški pomoči iz
Idrije se je zahvaliti, da ni bilo naj-
hujšega.

Ledine. — (Nova maša.) — Ne-
kaj izredno veličastnega je nova sv.
maša v vaški župniji. Na vasi ni dan
nove sv. maše praznik veselja in sre-
če le za novomašnika in njegove svoj-
ce, temveč občuti to vsa župnija. To
dejstvo smo imeli priliko Ledinci do-
kazati, ko je po 16. letih zopet izšel iz
naših vrst duhovnik č. g. Matija For-
tuna in v nedeljo prvič stopil pred ol-
tar božji. Mogočni slavoloki, okrašena
vas in cerkev, slovesno pritrkovanje
itd., vse to je radostno pričalo o slo-
vesnem razpoloženju župnije. Ude-
ležba je bila iz vseh strani tolika, kot
je župnija najbrž še ni videla. Iz žup-
nišča se je razvil spreved sorodnikov,
dobrotnikov in znancev slavljenčevih,
družice in 6 č. gg. duhovnikov s č. g.
novomašnikom. Č. g. prof. Terčelj je
v slovesnem govoru prekrasno slikal
pomen velikega praznika. Pri vsej
slovesnosti se je izborni pokazal do-
ber pevski zbor. — Č. g. novomašniku
iskreno čestitamo in mu želimo obilo
božjega blagoslova.

Ljudstvo uprlo kralju in proglasilo 1809.
neodvisno Islandsko republiko. Vzrok
je bil, da je danski kralj zatrl islandski
parlament, to se pravi vzel ljudstvu
pravico do lastnega narodnega zastop-
stva. To priliko so takoj izrabili so-
sedni Angleži, zasedli 1810. otok in
proglasili nad njim svojo nadoblast.
Ob koncu napoleonskih vojen 1814.
so morali Angleži islandsko zemljo
zapustiti in jo vrniti Danski. V tem
stoletju se je začela dramiti islandska
narodna zavest. Mali, stotisočglavi na-
rod se je posebno v zadnjih 30 letih
hitro razvijal: v glavnem mestu Reyk-
javiku je nastalo narodno vseučilišče,
dežela je dobila moderne ceste, avto-
mobile, stare lesene kolibe so se spre-
menile v lepa kmetska poslopja, ljud-
ska izobrazba se je razširila, Island je
razvil lastno trgovsko mornarico. Naj-
večji razmah je dobilo islandsko na-
rodno gibanje v svetovni vojni. Wil-
sonovo načelo o samoodločbi narodov
je mogočno odjeknilo tudi na otoku
Islandu. Islandci niso hoteli več biti
igrača v rokah Danske, temveč so za-
htevali zase lastno državnost. 1. de-
cembra 1918. se je njih želja izpolnila:
Island je postal samostojna država, ki
je z Dansko samo toliko v zvezi, da
imata obe deželi istega kralja.

Za popolno neodvisnost.

Pogodba, ki sta jo sklenila 1918. Is-
land in Danska, velja do leta 1943. Po
njej ima Island lastno vlado, sestoje-
čo iz 3 ministrov, lastne zakone, lastno
zbornico, skupen je le denar, skupna
je vojska. Na zunaj zastopa island-
sko državo danski zunanji minister,
njegovi poslaniki in konzuli, stroške
plačuje Danska. Skupne zadeve Dan-
ske in Islanda vodi odbor, v katerem
sedi enako število odposlancev island-
skega parlamenta Althinga in danske
zbornice Rigsdaga. V zadnjem času
se je pa ustanovila na Islandu »Stran-
ka neodvisnosti«, ki zahteva popolni
odcep od Danske. Gibanje se čedalje
boli širi med ljudstvom. Danski je ta
politični pokret skrajno neprjeten, za-
kaj danski rodoljubi ne morejo poza-
biti, da je Danska vladala nekoč nad
Norveško, Švedsko in celo nad Angli-
jo. Od nekdanje slave jim je ostal sa-
mo še Island. Z druge strani je pa
Danski zelo težko pokoriti Island, za-
kaj otok je od Danske silno oddaljen,
do njega vodi več ko 1500 kilometrov
morske poti. Danska se je zato odlo-
čila za politiko sporazuma in popu-
ščanja. Danski in islandski kralj Kri-
stian X. se je 27. junija podal na ob-
širno planjavo Thingvalla, kjer se je
pred 1000 leti sestel prvi islandski
parlament, in poslušal sklep ljudskih
zastopnikov, da mora islandska samo-
stojna država postati član Zveze na-
rodov. Drugi član je Kristian X. sklep
odobril, tako se bo Zveza narodov
pomnožila za eno državo.

Ta odobritev utegne pomiriti is-
landsko narodno gibanje in utrditi
zvezo z Dansko. To je pa obenem naj-
lepša in najdostojnejša proslava tisoč-
letnice islandskega parlamentarizma.
Zakaj najtrdnjše in najzanesljivejša
vez med narodi je svoboda in med-
sebojno spoštovanje.

Najstarejši parlament na svetu.

Zadnje dni meseca junija so prazno-
vali na otoku Islandu tisočletnico, od-
kar deluje v deželi narodna skupščina
ali parlament, ki ga imenujejo tam
Althing. Niti Anglija, najimenitnejša
parlamentarna država, nima tako sta-
rodavne zbornice. Da voli islandsko
ljudstvo že 1000 let svoje zakonite za-
stopnike, je tako redek dogodek, da
so ga proslavili z vsem sijajem.
Na slavo so prišli zastopniki 25
tujih parlamentov, med njimi tudi 2
odposlanca italijanske zbornice. Otok,
čigar površina meri 102 tisoč štirja-
skih kilometrov, torej točno toliko ko-
likor Bolgarija, samuje v skrajnem se-
veru Atlantskega oceana, je zavrt v
večno meglo in ni bogzna kako rodo-
vit. Na otoku je mnogo gorovja, nad
2500 visoki vrhi, pokriti s snegom,
in več ognjenikov, ki bruhajo lavo iz
osrčja zemlje. To je vzrok, da žubore
ponekod na plan vroče vode, tako zva-
ne toplice z zdravilno močjo. Dežela
je sicer revna, ljudje so ribiči in
kmetje, živeči v skromnih razmerah.
Vseh prebivalcev je okrog 100.000.

Pred 40 leti so živeli še v majhnih koli-
bah iz šote in vejevja, njih pridelki so
bili repa, seno in pozneje krompir. Pa-
sli so konje, ovce in krave. Mučili so
jih pogosti potresi, dežela je bila brez
železnice. Če bi mimo otoka ne plula
slučajno struja gorke vode, bi bil Is-
land pravi ledenik. Tako so pa na
Islandu kljub severni legi zime mile.

Revno ribiško in kmetsko ljudstvo
se je odlikovalo navzlic siromaščini
po strastni ljubezni do rodne grude in
šeg svojih očetov. Pusti otok so zase-
dli v 9. stoletju po Kristusu norveški
izseljenci in organizirali tukaj lastno
državo. Starinski jezik tistih časov se
je ohranil do današnjih dni. Island je
otok, kjer so nastale krasne pesmi in
čudovito lepe bajke.

Pod različnimi gospodarji.

Leta 1263. je prišel otok pod oblast
Norveške. Ko je v 14. stoletju Nor-
veška zapadla pod dansko državo, je
tudi Island postal del danske kralje-
vine in ostal do danes del Danske. Sa-
mo za časa napoleonskih vojen se je

Okno v svet.

Zborovanje male antante.

V petek 25. junija se je končalo 11. zborovanje malega sporazuma. Vršilo se je ob prelepem gorskem jezeru slovaškega letovišča Štrbske Pleso. Beneš, Marinković in Mironescu so kakor običajno pretresli politične razmere v Evropi, govorili o pomorskem zborovanju v Londonu, o francosko-italijanskem navzkrižju, o vojni odškodnini, ki se je uredila na konferencah v Haagu in Parizu, o razmerju do Ogrske in tako dalje. V teh razgovorih se je določila skupna politična črta za bodočnost. Zunanji ministri so razpravljali tudi o Evropski zvezi in sklenili, da sprejmejo Briandov predlog. Češko-Slovaška, Romunija in Jugoslavija bodo torej pristopile zvezi. V Štrbskem Plesu se je podpisala nadalje trgovska pogodba med Romunijo in Češko-Slovaško. Pogodba je važna, ker so se doslej češki poljedelci upirali uvozu romunskih pridelkov, Romuni pa niso hoteli dovoliti češkemu industrijskemu blagu dostop v deželo, ako ne dobi istih pravic njih poljedelstvo. To je tudi vzrok, da se doslej ni podpisala trgovska pogodba z Jugoslavijo. Sedaj so se težave z Romunijo premagale in Beneš je rekel, da se bo v kratkem podpisala tudi pogodba z Jugoslavijo.

Najvažnejša novost letošnjega zborovanja je pa pravilnik Male antante. Doslej so bili sestanki zunanjih ministrov strogo zaupni. Ministri so se razgovarjali čisto sami, brez prič, zraven ni bilo ne tajnikov ne zapisnikarjev. Tudi ministri niso nič zapisovali. Po pravilniku bo drugače. Tri države bodo tvorile stalno organizacijo s predsednikom, ki bo skliceval in vodil sestanke, pripravljaj njih program in zastopal malo antanto na zunaj. Na sejah se bodo vodili zapisniki z vsemi govori, predlogi in sklepi. Mala antanta se je začela tako spreminjati v nekako zvezo držav, kar je najpomembnejši sklep letošnjega zborovanja.

Osvobojeno Porenje.

V ponedeljek 30. junia ob 3. in pol popoldne so francoske, belgijske in angleške čete zapustile prekrasne, bogate nemške kraje ob reki Renu, ki so jih imele zasedene od dneva premirja. Po 12 letih se je dežela vrnila v naročje domovine. Tuje vojaštvo se je umaknilo 5 let prej, nego je bilo določeno v versajski mirovni pogodbi. V rokah tujca je ostala samo še Sarska kotlina. Poslednji se je odstranil iz Porenja vrhovni poveljnik general Guillaumot (Gijamó), čigar sedež je bil v mestu Mainzu. Pred odhodom je nagovoril vojaštvo, poveljujoč slavo Francije. Nato so ob zvokih francoske narodne himne »marseljeze« in bučanju bobnov sneli poslednjo francosko trobojnico in odkorakali na kolodvor. V vlak je stopil kot zadnji general Guillaumot. Ko so se vozovi začeli premikati, se nemško občinstvo ni moglo več premagovati in je zapelo pesem »Deutschland, Deutschland

über alles« (Nemčija, Nemčija nad vse).

Točno opolnoči od 30. junija na 1. julij se je začelo praznovanje osvobojenja izpod tujega jarma. Sirene vseh tovarov v deželi so oglašujoče zažvižgale, v cerkvah so zabučali zvonovi, hiše so se razsvetlile, množice so začele prepevati narodne pesmi. Najmanjša vas je praznovala veseli dogodek. Predsednik republike Hindenburg je izdal proglas, kjer pravi, da

mora biti »dan osvobojenja dan hvaležnosti za vse tiste, ki so za svobodo Nemčije dali življenje, za vse tiste, ki so v času zasedbe postali žrtve svoje domovinske ljubezni, za vse tisoče Nemcev, ki so radi tujčeve predrznosti bili izgnani iz svojih domov: vsem tem dolguje Nemčija neminljivo hvaležnost.«

Nato pozdravlja Hindenburg krvne brate, ki so ostali v Sarski kotlini. Proglas končuje tako-le: »Nemško ljudstvo ima pravico gledati s polnim zaupanjem v bodočnost. Obljuba v tej slovesni uri bodi: edinost.«

Kaj se sliši po svetu.

Dvoživka.

Premeteni lopovi navadno žive dvojno življenje. Čez dan so ugledni trgovci, bankirji ali kaj podobnega, pod noč pa se preleve v človeka, nevarnega tuji lastnini in tujemu življenju. Tako lopovsko dvoživko so te dni prišli v Berlinu. To je bil lastnik velikih berlinskih kavaren, Erban po imenu. Mož je bil tako bogat, da je premogel lastno jahto (razkošen zasebni parnik), par avtomobilov in krasne palače. Erban je imel pod sabo celo trumo tatičev, ki so mu odrajavali določeni delež, on jih je pa podpiral pri poslu in jih vodil. Ko je bogati lopov zvedel, da mu je policija za petami, je zginil, da ga ne morejo več najti.

Okrog zemeljske oble.

Letalec Kingsford Smith je srečno zmagal Atlantik. S prvim poletom sicer ni dosegel Njujorka, kakor je upal, marveč je po 30-urni vožnji nad morjem moral pristati na otoku Nova Fundlandija. Radi goste megle, s katero so se morali boriti pogumni letalec in njegovi trije tovariši skoro vso pot, je veliko letalo »Južni križ« porabilo več bencina, kakor je bilo predvideno. Zato je moral Smith na zemljo, da se je na novo založil s kurivom. Po tem odpočitku je šlo naprej do Njujorka. Sprejem na njujorskem letališču je bil nepopisljiv. Nepregledna množica je vsa zadivljeno pozdravljala junaške letalce. Ker jih je vsakdo hotel videti iz bližine, so tisoči udrli v krog, namenjen za letalo, letalce in uradne osebnosti, in povzročili silno gnečo. Mnogo oseb je bilo ranjenih, številno oblek strganih, navdušeni gledalci so dobili tudi precejšnje bunke od prijaznih policistov, ki so delali red. Kdor je prišel v valove ljudskih množic, se je moral vdati njihovem toku. Tudi razne visoke dostojanstvenike, ki so prišli uradno pozdravit ponosne zmagovalce širnega morja, je ljudski val odnesel. Kingsforda Smitha samega je otel iz divje gneče orjaški policaj, ki je letalca dvignil in ga preko glav postavil na oder, na katerem je stal radijski aparat, po katerem je zmagoviti letalec poslal pozdrave Ameriki, Evropi in Avstraliji. Njegov spremljevalec Stanage si je delal med navdušeno množico pot z dobro domislico; trdil

je, da je ameriški predsednik Hoover in ljudje so se mu po možnosti spoštljivo umikali. Drugi dan je bil velik sprejem v Njujorku. Nad milijon ljudi je po glavnih ulicah navdušeno vzklikalo neustrašenim letalcem.

V soboto je bil slovesen sprejem v »beli hiši« v Washingtonu, kjer stoluje predsednik Združenih držav. V ponedeljek nato je Smith odplul proti St. Franciscu in tako zaključil zračno pot okrog zemlje, katero je začel 1. 1928., ko je preko Tihega oceana dosegel Avstralijo. Kingsford Smith je z letalom »Južni križ« preletel 130 tisoč kilometrov. Zmagal je že vse oceane in vse dele sveta razen severnega in južnega tečaja. Polet čez Atlantik v smeri od Evrope proti Ameriki je pa po njegovem in njegovih tovarišev mnenju zelo nevaren in ta pot za letala najbrže nikoli ne bo porabna. Glavna zapreka je neprodorna megla, ki navadno leži ob Severni Ameriki.

Kobilice so blizu.

V sredo 25. junija ob 10. uri zvečer je vozil tovorni vlak premog iz Češkega v Trst. Ta vlak in še drugega so ustavile kobilice. Strojnik vlaka pripoveduje sledeče:

»V bližini Dunajskega Novega mesta, in sicer pri postaji Ober-Eggen-dorf, sem opazil na tračnicah nekaj črnega. Ni se mi pa zdelo sumljivo in sem vozil naprej. Kar nenadoma se mi vlak ustavi. Poskušam še enkrat, a ne gre naprej. Kolesa so se vrtela na mestu. Šele takrat sem opazil, da so tračnice pokrite z rojem kobilic. Kolesa so jih pomastila na tisoče, tračnice so postale opolzke in zato so se začela kolesa vrteti na mestu. Takrat mi je prišla misel, da bi kobilice pomoril ali pregnal s paro. Izpustil sem vse parne zapiralke, a dosegel samo, da so bile kobilice nekoliko omamljene, potem so pa prav kmalu veselo naprej skakljale.«

Morija kobilic.

Na lice mesta so prišli končno gasilci iz Dunajskega Novega mesta, ki so tračnice očistili in vzpostavili železniški promet. Drugo jutro so bili tam zastopniki oblastev, ki so poklicali polk vojakov, najeli nad 100 brezposelnih in nekaj okoličanov in morija kobilic se je začela. Z zelenimi vejami so začeli izganjati kobilice iz njiv in deteljšč

na nerodovitne parcele, kjer so jih obilovali s karbolom, kar je povzročilo takojšnjo smrt golazni.

Od kobilic napadeno ozemlje je bilo sicer majhno, merilo ni niti en hektar, a tu so se nakopičile na milijarde, ponekod tudi do kolena na debelo. Na prostoru, kjer sta rastle krompir in ječmen, ni ostala niti bilka, kobilice so se lotile celo krompirjevih gomoljev v zemlji.

Gasilci so rekli, da bi kobilice najprej uničile, če bi požgali celo napadeno ozemlje. K temu koraku pa se oblastva niso mogla odločiti, ker so se bala, da bi zgorela tudi sosedna žitna polja. Kljub temu se je posrečilo roj zatreti.

Odkod so prišle?

Te kobilice niso kobilice selke, o katerih čitamo, da delajo tako škodo v Afriki in na Jutrovem, temveč so naše domače, in sicer spodajo k tako imenovanim italijanskim kobilicam, o katerih smo pisali v 25. št. »Novega lista«. Izglele so se torej v Evropi. Naravoslovci trdijo, da so se zaplodile na ravnini med Dunajem in Semmeringom. Edino to si ne morejo razložiti, kaj je kobilice gnalo, da so se združile v tolik roj. Vpoštevati je namreč treba, da te kobilice niso morale leteti, ker niso še imele kril. Bile so šele v skakajoči razvojni dobi. Italijanske kobilice dobe pri nas krila v drugi polovici julija.

Ali nam grozi nevarnost?

Kot smo že pisali, je vzrok letošnjemu velikemu številu kobilic izredno mila zima, ko kobilica jajčka niso pomrznila. Pisali smo tudi, da je obilo kobilic v sosedni Furlaniji. Zadnji »L' Agricoltura Friulana«, glasilo videmskega Kmetijskega urada, posveča borbi proti kobilicam več kot eno stran. Na zborovanju načelnikov prizadetih občin v Vidmu so poudarjali, da je eden izmed vzrokov kobilicnemu zarodu tudi ta, da je v zadnjih letih zelo malo ptičev. Zborovanje je poslalo vladi zahtevo, naj izda takoj stroge določbe proti uničevanju ptičev.

Ker so v sosedni Furlaniji začeli resno borbo proti kobilicam, opravljeno upamo, da naše ozemlje ne bo trpelo pred temi škodljivci. Pravijo tudi, da so zadnji veliki nalivi pomorili na tisoče in tisoče te golazni in da se je začela razvijati na kobilicah glivična bolezen »empusa grilli«, ki povzroči, da kobilice kmalu poapnijo, kot večkrat poapnijo sviloprejke.

Velikanski strah pred kobilicami je torej neopravičen, a na straži moramo le biti. Predvsem morajo čuvati oblastva.

Objave.

Dekret o kongruu.

V uradnem listu z dne 21. jun. 1930. št. 44 je bil priobčen kr. dekret od 1. maja 1930. št. 772, ki ukinja člen 8. (tretji odstavek) avstrijskega zakona z dne 19. sept. 1898 št. 176 in tozadevne določbe izvršilnih naredb od 16. nov. 1898. št. 205 in 14. januarja 1904. št. 7.

Ostane pa še nadalje v veljavi določba, da morajo duhovniki vlagati fasilje preko škofije.

Iz tega sledi, da niso duhovniki dolžni povrniti svot, ki so jih na podlagi ukinjenih avstrijskih določb pred časom od njih zahtevale prefektore. Te dobrote so deležni duhovniki, ki do danes dotičnih svot še niso plačali.

Za invalide.

• Pokrajinsko invalidno udruženje javlja vsem invalidom, da je poštna uprava razpisala 33 mest za poštne sle v goriški pokrajini. Za posajnila se obrnite na omenjeno udruženje (Corso Vittorio Em. III. 33, Gorica).

Za obrtnike.

Vse obrtnike in male industrije obveščamo, da je zavod za pospeševanje obrti poveril drja Laganello, Corso Verdi 28, Gorica, da sprejema prošnje za kredit malim obrtnikom.

Odobritev trgovskih dovoljenj.

Tržaški občinski načelnik pozivlja trgovce na debelo in drobno, da do 15. t. m. predložijo po trgovskem sindikatu obrtna dovoljenja mestni občini, da jih odobri za tekoče leto. Trgovcu, ki ne predloži licence, se trgovina zapre.

Sv. birma.

Prevzvišeni knez in nadškof goriški bo delil zakrament sv. birme v idrijskem dekanatu: 5. julija v Sp. Idriji, 6. v Idriji, 7. na Ledinah, 8. v Godoviču in 9. v Črnem vrhu. V solkanskem dekanatu bo pa sv. birma: 12. julija v Grgarju, 13. v Čepovanu, 14. na Trnovem, 15. na Banjšicah, 20. v Solkanu, 21. v Kronbergu in 22. v Pevmi.

Odbor bratovščine »Skalnica«

ima v nedeljo 6. t. m. sejo v navadnih prostorih.

Zgubljeno.

Nekdo je 1. julija dopoldne v Solkanu pri Poberaju (pri mlatilnici) zgubil listnico s svoto denarja. Kdor jo najde, naj jo prinese na upravo lista.

Bivši financarji.

22. junija se je v Gorici ustanovil pokrajinski odsek bivših financarjev. Udeležba je bila velika. Odsek poziva vse bivše financarje, naj pošljejo svoje naslove na odsek, via Alvarez 7, Gorica.

Gospodarstvo.

Trg kmečkih pridelkov.

Trst, 1. julija:

Sadje: Črešnje italijanske 240, istrske 360, hruške 250, breskve 340 do 500, marelice 380.

Zelenjad: Radič 70 do 200, zelje 60, solata 50 do 100, fižol v stročju 60 do 70, bučice 50 do 80, kumarice 50 do 80, špinača 100, grah 180 do 200, blitva 50 do 70 pesa 60.

Krompir 40.

Gorica, 2. julija:

Sadje: Domačih črešenj (iz Gor) pride na trg dnevno le do 15 kvintalov, večinoma jih trgovci dovažajo iz Tarčenta. Cena 220 do 230. Hrušk in jabolk pridejo na trg le posamezne košare po 120 do 180. Breskev je dnevno 10 do 15 kvintalov (tudi že prve triumf) in gredo po 250 do 350. Slive (briški, oziroma francoski amoli) so po 200 do 250. Marelic je dnevno

kakih 500 kg po 200 do 350. Vse sadje gre v inozemstvo, predvsem v Avstrijo.

Zelenjad: Bučice 25 do 30, kumarice 50 do 70, fižol v stročju za solato 80 do 100, za v kozico 60 do 80, grah (večinoma gorski) 150 do 180, špinača 80 do 100, rdeča pesa 60, šparglji so končali. Zelenjad razen bučic gre v inozemstvo.

Krompir 35 do 40, jajca 42 do 47.

Tržni pregled.

Krušna žita: Na severni polovici naše zemeljske krogle smo pri začetku ali že celo sredi žetve. Zdi se, da smo pridelali precej manj krušnih žit kot lansko leto. Zedinjene države ameriške pravijo, da znaša pridelek 10 milijonov kvintalov manj kot lani. Tudi Kanada se z žetvijo ne hvali. Ravno tako bo v Evropi pridelek manjši od lanskega. Avstralija in Argentina, kjer je sedaj začela zima, ne moreta še vplivati na trg. To bo januarja, ko začne pri njih žetev.

Iz rečenega sledi, da bi morala biti cena krušnega žita sedaj višja ali vsaj bolj napeta kot pred mesecem dni; a ni tako, ker so merodajni tudi drugi činitelji in sicer lanske zaloge ter špekulacija. Pred dnevi smo čitali, da so v Njujorku padli zopet skoraj vsi vrednostni papirji. Posledica je bila, da se je znižala tudi cena pšenici, ki je bila tako nizka, kot še ne pomnijo. Sedaj se pa bodo cene krušnemu žitu najbrž vendar nekoliko dvignile. Zakaj če izpade žetev slabše kot lansko leto, bo povpraševanje večje in ponudba manjša.

V Italiji kaže žetev precej slabše kot lansko leto, ko smo dosegli rekord. Računajo, da bo letošnji pridelek manjši za približno 10 milijonov kvintalov. Znašal bo torej nekaj nad 60 milijonov, kar pa je več kot srednji letni pridelek. Da ni letošnja žetev tako visoka, kot bi lahko bila, je krivo predvsem veliko poleganje žita. Na trgu se pozna vpliv povišane carine na pšenico, (danes okoli 60 lir na kvintal), zakaj vse moke so porastle približno za 10 lir na kvintalu. Cene so danes v Italiji sledeče (za kvintal v li rah):

stara pšenica	145 do 150
nova pšenica	130 do 140
jugoslovanska koruza	55 do 58
domača koruza	64 do 67
rž	70 do 75
ječmen	92 do 95
oves	72 do 75
moka št. 1	198 do 202
moka št. 0	202 do 207
moka št. 00	210 do 215
koruzna moka	72
koruzni zdrob	85

Živina: Pri klavni živini ni nič novega; pač pa je precej živo povpraševanje po plemenki živini, ki je precej draga. Živinorejci zahtevajo carino na inozemsko živino in pravijo, da bo vlada le tako dosegla cilj živinorejske bitke (battaglia zootechnica). Klavna živina je po 320 do 420, teleta od 460 do 530, debeli prašiči po 450 do 550 za 100 kg žive teže, mladi prašiči po 80 do 110 lir za glavo.

Krma: V naši deželi je letos izredno visok pridelek krme, zato pa je cena zelo nizka in se dobi seno tudi po 10 do 12 lir za kvintal. V motranosti so približno iste razmere. Otrobi se dobe po 62 do 65, oljnate tropine po 80, a povpraševanje je majhno.

Vino: Računajo, da je v celi deželi približno ena tretjina lanskega pridelka nerazprodana. Cene so zato precej nizke. Izjemo dela le kraški teran. Še težje razmere so v tem oziru v motranosti. V južni Italiji se dobe dobra vina tudi po 5 lir za stopinjo alkohola, tako da bi šlo naše vino v srednjem po 50—60 lir. Vino z 10 do 12 od sto alkohola se nudi na borzi v Milanu po 70, močnejše po 85 do 95. Dobra, znana vina so seveda precej dražja.

Mlečni izdelki in mleko: Trg se še ni popravil, a se bo kmalu ker se količina mleka krči. Trenotno je naše mleko karniško maslo po 13 do 14 lir, kmečko po 10 do 11, tolminski sir po 6 do 7 lir za kg, mleko na deželi po 60 do 70 stot. za liter. V Lombardiji je polno mleko iz hleva po 48 do 60 lir. Po taki ceni ga plačujejo sirarne in trgovci, ki zalagajo mesta.

Modra galica je na drobno po 240 do 250. Letos jo rabijo vinogradniki več kot lansko leto, ker se menjuje vlažno vreme z vročino, kar najbolj pospešuje razvoj peronospor. Peronospora je vzela ponekod tretjino letošnjega pridelka, ki je kazal prvotno izredno dobro.

Činkvantin.

Činkvantin je splošno vpeljano ime za koruzo, katero sejemo po strnišču. Ime je italijansko, slovenski bi morali reči »petdesetdnevnik« ali »petdesetdnevna koruza«, kar pomeni, da do konca to žito svoj življenski tek od semena do zrnja v dobi petdesetih dni. V zadnjem času skušajo vzgojiti še bolj zgodnjo koruzo, ki jo imenujejo »kvarantin«, to je »štiridesetdnevnik«. Imena sama niso pravilna, zakaj malokdo je dobil v 50 dneh iz koruznega semena zrele klase. V splošnem sejemo činkvantin v začetku julija, požanjemo ga pa koncem septembra, prav redko prej. Če seštejmo dneve, dobimo 75 do 90 dni. Le če bi bile vremenske razmere za razvoj činkvantina najugodnejše, bi mogoče zadostovalo 50 dni, to pa se zgodi zelo redko ali nikoli.

Kdor hoče pri nas sejati činkvantin, mora predvsem paziti, da seje zgodnje vrste pšenice, kot so Ardito, Villa Glory, Montana in podobno, ki so marsikje v naši deželi že na mlatilnicah. Pozne vrste pšenice so prepozne za setev činkvantina, ker sta pri nas julij in avgust navadno presuha. Mogoče bosta letos bolj mokra. Dobro uspe činkvantin tudi po zimskem ječmenu, ki zapusti njivo marsikje že pred sv. Petrom.

Kot pri vsaki koruzi je treba tudi pri činkvantu paziti na dobro seme, ki tiči predvsem na sredi klasov. Zrnje iz zgornjega in spodnjega konca klase navadno ni dobro razvito, zato

da skoraj redno le šibke rastline. Potrebno je tudi zbirati za seme le ravne, na obeh koncih približno enako debele klase. Zrnje naj bo na klasih za seme v ravnih vrstah.

Ker žito zemljo precej izrabi, je treba činkvantin gnojiti. Kdor nima preperlega hlevskega gnoja, naj gnoji z umetnimi gnojili. Za vsak ar (= 100 štirjaških metrov) vzemimo po 4 do 5 kg superfosfata in po poldrugi do dva kg amonijevega nitrata. Obe gnojili raztrosimo pred setvijo po preorani njivi. Kjer ni zemlja ilovnata ali lapornata (= sovdanasta), naj se po gnoji vsak ar zemljišča tudi z enim kg kalijeve soli.

Umetna gnojila so sicer draga, a brez superfosfata skoraj ne gre. Prihraniš si pa lahko amonijev nitrat, to je dušičnato umetno gnjilo, ki je najdražje. Kdor noče z njim gnojiti, naj uporabi ob pletvi gnojnico. Zalivati mora seveda le z razredčeno gnojnico.

Cepite vrtnice!

Od sedaj do začetka septembra je čas za cepljenje vrtnic. Šipka ali srbevke je po naši deželi mnogo, cepljenje v oko ali okuliranje je prav lahko. Dobro cepiče dobiš povsod, saj je v deželi polno najlepših vrtnic ali garrov. Ne zamudite prilike!

Zbirajte sadne koščice in peške!

Mladih dreves se nasadi letno pri nas na tisoče in morda celo na stotine. Težki tisočaki gredo letno iz dežele za mlada, večkrat malovredna drevesca. Ta denar bi lahko ostal doma, če bi vzgajali drevesca iz semen.

Sedaj je čas, da si nabereš črešnjevih kosti. Najboljši so divjaki iz koščice divje, gozdne črešnje, ki baš sedaj zori. Koščice vsadi, če mogoče, s črešnjevim mesom vred takoj na vrtu. Ne suši črešnjevih koščic, ker zgube kalivost.

V nadaljnjih mesecih skrbi za hruškove in jabolčne peške, za breskvine kosti itd. Čimbolj divja je vrsta, tem močnejše bo seme in tem bolj odporno drevesce proti boleznim.

Pincirajte breskve!

Izkušnje zadnjih let uče, da se ne sme breskev v suho obrezovati. Zdi se, da je velike smolikavosti krivo baš suho, to je zimsko obrezovanje. Breskve je treba obrezovati zelene, to je od junija do konca avgusta, ko so v najbujnejši rasti. V ti dobi je treba odstraniti in krajšati veje, ki kvarijo pravilnost krone. Čim manjše rane narediš drevesu, tem lažje se bo zacelilo. Zaceli se pa lahko le rastoče drevo.

Živina na planinah.

Žalostne so nekatere naše planine. Blizu staj so kupi živalskih odpadkov, dokler jih veter, solnce in dež ne uničijo. Ti odpadki bi lahko služili za gnojenje planine. Ne zahtevamo sicer, da kmetje spravljajo na planine vreče umetnih gnojil, četudi drugod tako delajo, a vsaj to, kar je zastoj in kar je pri živinskih stajah v nadlego in napotje, vsaj to uporabimo v svojo korist.

Nove postave.

PRIVILEGI.

Dolžnik jamči po zakonu za svojo obveznost z vsem premoženjem in nepremičnim, sedanjim in bodočim imetjem. Če ne plača, mu upnik lahko zarubi premoženje. Pri tem imajo vsi upniki enake pravice, če nima eden ali drugi izmed njih določenih predpra-

ZOBNI ZDRAVNIK dr. ERVIN NETZBANDT,

kirurg,

sprejema v IDRIJI

vsak dan od 9. — 12. in od 3. — 5. popoldne.

Ob nedeljah in praznikih od 8.—11.

Zahvala.

V četrtek, dne 26. min. m. je poklical Vsemogočni k sebi našega ljubljenelega soproga, očeta, starega očeta, brata in strica, gospoda

Ivana Duj-ca,

posesnika in mlinarja.

ter ga rešil muk zemskega trpljenja na pragu 81 leta njegavega življenja.

Dolžnost nam je, da se ob tej priliki prav srčno zahvalimo vsem, ki so blagega pokojnika tolažili v dneh njegove kratke, a mučne bolezni, kakor tudi vsem mnogoštevilnim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako častnem ševilu spremili dragega rajnega do njegovega zadnjega domovanja.

Posebej pa se zahvaljujemo gg. zdravnikoma dr. Fr. Ambrožiču in dr. L. Zanni-ju za njun trud v lajšanju trpljenja, čč. duhovščini za tolažbo in spremstvo, g. A. Štreklju za v srce segajoči govor, domačim pevcem za ginjaive žalostinke; skratka, vsem, ki so nam v dneh bridke žalosti skušali lajšati brezmejno bolnaša prisrčna zahvala. Poplačaj Bog stotero!

Zavrhek-Loka 30. junija 1930.

Žalujoča rodbina Dujc in sorodniki.

„ALLE GRANDI FABBRICHE“

Trst, Corso Garibaldi 10,
tel. 79-35.

Ker smo že globoko v
poletni dobi

razprodajamo

vse

poletne predmete
po znižanih cenah.

OKORISTITE SE S TO PRILIKO!

Kdor kupi za več ko 20 lir
blaga, prejme še dar.

vic. Kadar ima dolжник dovolj premoženja, da lahko plača vse terjatve upnikov, pridejo vsi do polnega plačila; če pa v slučaju izvršbe (eksekucije) dolžnikovo premoženje za vse dolgov ne zadostuje, se vse terjatve sorazmerno znižajo. Enakost upnikov je pri izvršbi sicer pravilo, vendar priznava zakon nekaterim upnikom v določenih slučajih prednost (privileg) pred drugimi. Ta prednost obstoji v tem, da mora vse dolžnikovo premoženje ali njega posamezni deli služiti v prvi vrsti za to, da pridejo do plačila privilegirani upniki in šele, če kaj ostane, drugi. Do sedaj smo razložili zastavno pravico na premoženjih in nepremičninah (hipoteko), ki daje določenemu upniku pravico, da si izplača svojo terjatev iz zastavljenih predmetov. Italijanski zakon pa daje še v mnogih drugih slučajih nekaterim upnikom prednost pred drugimi, in te slučaje imenuje zakon privilege. Privileg prihaja pa do veljave samo v slučaju izvršbe. Prednostna (privilegirana) terjatev mora biti izplačana pred vsemi drugimi, to je tudi pred terjatvami, ki so zavarovane z zastavno pravico. Privileg se tiče lahko premoženja ali nepremičnin. Če so predmet privilega premoženje, razlikujemo splošne (generalne) in delne (specijalne) privilege. Splošni privilegi so tisti, ki se tičejo vseh, delni privilegi pa le posameznih dolžnikovih premoženj. Nepremičninski privilegi so vedno le delni.

Splošni premoženjski privilegi.

Zakon pozna pet splošnih privilegov. Pravico do splošnega privilega imajo naslednje terjatve:

1. Sodnijski, eksekutivni troški. Ker so ti troški potrebni in koristni za vse upnike, je popolnoma v redu, da morajo biti poravnani pred vsemi drugimi terjatvami. Te troške je treba razlikovati od upravnih troškov za časa konkurza. Upravni troški se morajo namreč odbiti tudi pred prednostnimi terjatvami in šele za tem pride do razdelitve dolžnikovega premoženja med upnike.

2. Pogrebni troški, ki so bili po krajevnih navadah potrebni.

3. Bolniški in zdravniški troški, ki so bili napravljeni v zadnjih šestih mesecih dolžnikovega življenja. Ta določba je pravična in socialna, ker drugače bi se zgodilo, da ne bi hotel nihče skrbeti za zadolženega bolnika, in sicer v bojazni, da ne pride do plačila.

4. Izdatki za vzdrževanje dolžnika in njegove družine v zadnjih šestih mesecih in zaslužki njegove služinčadi za isto dobo. Pri tem pride v poštev dolžnikova smrt in njegov gospodarski polom (konkurz, faliment).

5. Državne terjatve za vsako davščino za tekoče in za preteklo leto; isto pravico imajo tudi občinske in deželne doklade na državne davke. Ta prednost se pa ne tiče zemljiškega davka, ker jamči za zemljiški davek zemljišče. Za tekoče leto je treba smatrati leto, v katerem se je začela izvršba.

Delni premoženjski privilegi.

Zakon našteva 11 delnih privilegov. Mi pa bomo vpoštevali le najvažnejše.

Pravico do delnega privilega imajo telej terjatve:

1. Državne terjatve za carino, užitek, registrsko pristojbino in vsako drugo davščino, ki se tiče določene premoženjske.

2. Terjatve, ki izhajajo iz najemnine, to je: najemnina, pravica do odškodnine za škodo, ki jo je povzročil najemnik itd. Če gre za stanovanjsko najemnino, se prednost razteza na vse premoženjske, ki se nahajajo v stanovanju in tudi na vse blago, ki se nahaja v trgovini; ne pride pa v poštev denar, zlatnina, srebrnina in druge dragocenosti, ki služijo zgolj za osebno uporabo dolžnikovo in ne za stanovanjsko ali hišno opremo. Če gre za zakup, obsega privileg vse premoženjske, ki služijo za obdelovanje zemljišča, pridelke, ki so bili pobrani v zadnjem letu, ko je začela izvršba in tudi vse shranjene pridelke. Privileg se tiče tudi stvari tretjih oseb, ako niso bile ukradene in izgubljene in ako ni najemodajalec vedel, da so tuja last.

Ta privileg daje najemodajalcu tudi pravico, da zahteva preko sodnije izročitev premoženja, ki so bile odnesene iz stanovanja ali z zemljišča. To pa mora storiti v teku 40 dni, ako gre za zakup, in v teku 15 dni, če gre za stanovanjsko najemnino.

Če je bila najemninska pogodba registrirana, lahko najemodajalec izterja najemnino za tekoče, za predhodno leto in za vsa leta, dokler se ne dokonča izvršba; drugače pa le za tekoče leto in za leto, ki sledi izvršbi.

3. Terjatve, ki izhajajo iz kolonskega razmerja. Ta privileg služi kolonu in gospodarju ter obsega vse premoženjske, ki se nahajajo na zemljišču in v kolonskih poslopih.

4. Terjatve, ki so nastale za nakup semen, in zaslužki delavcev pri obdelovanju zemljišča ter pri spravljanju pridelkov. Predmet privilega so pridelki.

5. Terjatve krčmarjev za pijačo in jedi na popotnikovih premoženjih, ki so shranjene pri krčmarjih.

Privilegi na nepremičninah.

Na nepremičninah imajo prednost predvsem telej terjatve:

1. terjatve na troških, ki so nastali zaradi dražbene razlastitve nepremičnin;

2. državne terjatve na davkih za tekoče in za predhodno leto; iste pravice so deležne tudi deželne in občinske doklade;

3. državne terjatve za registrsko pristojbino in vsako drugo davščino, ki se tiče določene nepremičnine;

4. terjatve, ki smo jih našli pri splošnih premoženjskih privilegih.

Ob koncu naj sledi kratek nasvet: ko kupiš zemljišče ali hišo, prepričaj se na davkariji, ali so bili plačani davki in registrska pristojbina, zakaj drugače se lahko zgodi, da jih boš moral ti plačati. Večkrat gre pri tem za lepe tisočake.

UPORABITE PRILIKO

izredne poletne prodaje pri tvrdki

S. LEVI, Trieste, via S. Lazzaro 9.

Par primerov:

Batist v barvah za perilo	a L 1.90
Svile za obleke	a L 3.50
Madapolan	a L 1.90
Borgo za srajce	a L 2.80
Panama za srajce	a L 2.80
Najfinejši popelin	a L 3.50
Platno »natural«	a L 3.20
Svila za perilo	a L 1.90
Pelle uovo, fino	a L 3.50
Gobaste brisače	a L 3.50
Platnene brisače na meter	a L 2.90
Cajh za moške obleke	a L 6, 9, 10
itd. itd. Za krojače poseben popust.	
Velika izbira volnenega blaga za moške obleke.	
Češko platno za pernice — izredna prilika.	
Beli prtici	a L 0.90
Namizni prtci na meter	a L 4.20
Črn saten	od L 3.— naprej
Velika izbira nogavic, maj itd.	
Pazite na številko!	

**ZA OBUVALO RABITE
SAMO ČISTILO**

LODIS,

**== KI USNJE OHRANI, OMEČI
IN OSVETLI. ==**

Izdelek tvrdke „SIDOL COMPANY“ - Trst, via S. Zaccaria 4.

Žrebanje beneških obveznic.

Od 1. do 12. maja se je vršilo sedmo žrebanje PRVE serije in prvih sedem žrebanj DRUGE serije.

Celotnega seznama ne moremo priobčiti, ker bi za to rabili več kot celo številko »Novega lista«. Zato priobčujemo le seznam tistih obveznic, ki so bile izžrebane z nagrado. Popolni seznam vseh izžrebanih števil je na razpolago pri naši upravi. Kdor pa hoče pismen odgovor, mora priložiti znamk za eno liro.

Nagrade sedmega žrebanja 1. serije:

Nagrado 100.000 lir je zadela št.
1.623.237

5 nagrad po 10.000 so zadele št.:

284681 541226 706525
764538 1870423

10 nagrad po 5.000 lir št.:

202620 486981 759328
766292 1046783

1395506 1626151 1777269
1801715 1892469

100 nagrad po 1.000 lir številke:

570	623603	1255995
51604	629775	1256455
57849	631670	1268408
58940	635050	1279209
67938	637824	1321867
77008	705571	1337158
105531	713427	1359267
110744	758123	1388264
128201	767777	1404456
161422	769338	1411170
170350	773992	1429027
203647	804197	1431449
223392	851942	1445562
255765	857700	1478313
270136	902060	1489024
276986	925125	1495362
278127	932661	1530374
292463	934418	1558951
296399	943084	1564692
305059	962810	1601260
334024	963175	1606665
335227	994537	1615943
381435	1014939	1707924
402502	1037677	1731093
415966	1034563	1774223
424834	1094693	1807207
437676	1101945	1810701
439523	1118684	1815628
462189	1126999	1829406
489222	1177833	1879416
559844	1185116	1897286
563885	1205346	1967872
592573	1245508	—
601860	1251650	—

Nagrade prvega do sedmega žrebanja druge serije:

1. žrebanje.

Nagrado 100.000 lir je zadela št.
1270857

Nagrado po 10.000 lir:

578913 590940 955416
1072958 1139261

Nagrado po 5.000 lir:

4817 169749 445675
493631 1369139 1499694
1515207 1639919 1722768 1729985

Nagrado po 1.000 lir:

6903 840144 1450114
94730 844512 1461946
113260 858045 1488176
162852 887156 1501467
193655 893101 1510038

203878	897323	1562062
227864	898481	1581724
245714	899575	1598179
289960	913458	1599384
310855	945860	1616978
325538	972895	1630441
337421	1005695	1632918
384218	1013395	1646336
440413	1042014	1665224
447334	1056017	1672506
454944	1058620	1679528
473512	1100251	1708027
477383	1161616	1747604
504077	1228468	1747862
543852	1243803	1750526
554587	1246427	1786282
562202	1257928	1877001
574486	1275501	1879818
600303	1276837	1893200
630680	1289036	1897758
642766	1322347	1899265
665109	1330884	1909334
667309	1352109	1926211
731176	1365347	1928012
745742	1388508	1932171
772627	1389282	1961687
784233	1394957	1979638
798919	1416693	—
812263	1446325	—

2. žrebanje.

Nagrado 100.000 lir je zadela št.
1216705

Nagrado po 10.000 lir:

1064485 1207610 1821211
1907226 1976897

Nagrado po 5.000 lir:

32058 66838 967847 1098731
1556138 1603805 1705405
1775929 1943004 1964275

Nagrado po 1.000 lir:

5879	673073	1317208
13922	702465	1372898
49998	715392	1377667
55942	727789	1380367
72687	730823	1403238
79258	742411	1421195
120798	768138	1441705
121813	804414	1443307
172372	814547	1447995
191750	844745	1484354
194903	845854	1504717
196967	849804	1525889
224821	861100	1536644
239107	871762	1556029
248967	875753	1559118
264938	906714	1568425
268625	916651	1614500
292510	919734	1620178
304128	960870	1623123
340343	961549	1643470
377954	994862	1647849
388518	1025720	1670719
431142	1033253	1681922
440365	1050227	1688180
444531	1065826	1785461
482103	1084012	1793349
487438	1100928	1797735
527322	1108678	1814892

550519	1130295	1825055
594836	1169844	1843852
596662	1207944	1934392
631080	1214262	1954537
647857	1287363	—
658801	1296415	—

3. žrebanje.

Nagrado 100.000 lir je zadela št.
1756067

Nagrado po 10.000 lir:

1063366 1092498 1123866
1599957 1921827

Nagrado po 5.000 lir:

19917 85488 235056 537584
829870 980827 1139776
1159845 1424373 1692380

Nagrado po 1.000 lir:

10167	789997	1446640
59774	793898	1452080
76969	809672	1457012
87538	829996	1460937
102658	838269	1494579
106804	852594	1505303
106864	859895	1520649
111925	860594	1527404
149610	877511	1536828
171403	885502	1541735
241645	908037	1563434
250843	911605	1584065
250995	917077	1609372
291410	944055	1614756
315918	961319	1628830
320090	993924	1661875
320941	1002153	1686660
322494	1030498	1730837
391583	1067239	1747767
407680	1084212	1749754
498925	1103130	1763632
507315	1108530	1773025
518843	1156961	1784606
524153	1164358	1826661
584603	1172188	1902147
589245	1183820	1938275
595016	1200993	1945793
631838	1213064	1955305
632202	1214989	1967197
649758	1264971	1967546
668905	1306593	1988233
749789	1334848	1989676
771492	1363994	—
784687	1415365	—

4. žrebanje.

Nagrado 100.000 lir je zadela št.
1439413

Nagrado po 10.000 lir:

701240 872794 941734
1395240 1912502

Nagrado po 5.000 lir:

83375 490958 563795 649118
809327 957833 1054532
1118139 1127526 1182626

Nagrado po 1.000 lir:

77954 636647 1402959
94060 644952 1413632
97780 654566 1418026

121895	718436	1425148
127393	757044	1446723
127564	775412	1499459
130464	863358	1550206
138528	864169	1579514
140693	867827	1594698
169800	887614	1612052
216439	902510	1656058
224299	914511	1668780
234557	915669	1671414
252001	927304	1682364
278583	935456	1687574
313378	937822	1721573
345332	941386	1728635
385470	946074	1750097
394843	960217	1790846
411896	1063657	1794551
424372	1108847	1799890
461803	1137155	1813881
468730	1144284	1841593
471769	1161059	1853830
509907	1165635	1863362
555868	1186189	1864638
576598	1186864	1896881
593489	1192584	1932802
600881	1253967	1938165
603998	1284031	1949144
626133	1326912	1954819
628344	1352821	1985735
629249	1361686	—
634336	1395678	—

5. žrebanje.

Nagrado 100.000 lir je zadela št.
1813342

Nagrado po 10.000 lir:

113035	916210	1309708
1516963	1585404	

Nagrado po 5.000 lir:

483768	603667	644453	752980
829311	1151637	1161242	
1388394	1612292	1963013	

Nagrado po 1.000 lir:

37332	756105	1263161
43182	762040	1307520
44475	771667	1308000
95140	796625	1313296
107080	820821	1401788
140532	826756	1404385
153024	854350	1427497
155245	857977	1434666
177965	896380	1468294
195171	913450	1489262
212191	913604	1555698
222597	923711	1602333
242379	948019	1614660
244457	987561	1647281
262042	1002807	1654423
268018	1005638	1671011
290369	1006047	1696247
294642	1020983	1705060
310753	1029826	1705653
311896	1029935	1739924
348061	1032485	1801279
360230	1039365	1826261
389585	1060390	1859341
412303	1071670	1876275
542241	1093144	1883240
554013	1130106	1898471
558511	1161046	1902508
573218	1161333	1923932
586802	1183116	1934000
611024	1184748	1954663
647539	1186319	1962451
671221	1240182	1971217
694923	1249068	—
726832	1253361	—

6. žrebanje.

Nagrado 100.000 lir je zadela št.
1320074

Nagrado po 10.000 lir:

384755	1026220	1202571
1559178	1685605	

Nagrado po 5.000 lir:

44448	175453	211348	221134
504698	624997	754314	
1524197	1740914	1946835	

Nagrado po 1.000 lir:

4105	546558	1375434
5157	546780	1375663
5487	571691	1375819
26493	629275	1405320
29422	644768	1407755
42255	712522	1414401
44205	733842	1437584
55257	747551	1442512
104137	778951	1498536
109464	797079	1507585
111064	806649	1513736
140416	839971	1523975
144201	848214	1555836
175241	858057	1560930
188678	867624	1592380
198777	906467	1708695
233232	950388	1719376
233633	958962	1723748
277239	960098	1749362
300382	989474	1777860
309310	1037351	1795165
312820	1040048	1811064
316735	1053045	1864110
324221	1069169	1868519
344465	1096643	1883357
354195	1157000	1897492
417305	1172681	1898119
454202	1221865	1898252
455679	1239329	1917806
456762	1296540	1955159
458713	1305135	1963266
459149	1315649	1973408
459460	1343714	—
504359	1360355	—

7. žrebanje.

Nagrado 100.000 lir je zadela št.
1784193

Nagrado po 10.000 lir:

32134	336011	1059782
1118827	1666761	

Nagrado po 5.000 lir:

30901	266984	305533	317516
579750	1103027	1315463	
1489760	1703147	1913714	

Nagrado po 1.000 lir:

111	759471	1334357
19748	771034	1348367
53869	772847	1354189
58786	781600	1363962
76158	829502	1373918
92569	853559	1426603
92575	853837	1436653
143638	859912	1438808
159717	864868	1453493
182198	890316	1471432
193191	894868	1476944
202665	939692	1479309
212160	939982	1487518
212557	983469	1505105
213051	1004306	1516227
231578	1024874	1536369
244284	1052976	1555191
245580	1117307	1606707

279901	1118790	1654109
292491	1120474	1673231
351389	1140252	1707682
351539	1163985	1722146
419487	1171347	1722409
446291	1173673	1756924
559229	1194548	1785195
560790	1196519	1793196
623653	1204728	1819478
634904	1220875	1823570
705893	1229199	1838430
727327	1274550	1895234
731101	1279015	1948033
735538	1310082	1982038
749753	1315495	—
750700	1329087	—

Oskar Canarutto, zlatar
- urar
TRST, via Matt. Ren. Imbriani št. 13.

Prodajam ob birmi nove in rabljene
predmete po zelo nizkih cenah.

Širite „NOVI LIST“.

**ONSTRAN
OGRAJE**

obvarovani pred vsako nevarnostjo

Žalibog so vsi otroci do šestega leta podvrženi nevarnim črevesnim parazitom, ki jim pravimo gliste.

Posledice so večkrat nevarne in v mnogih slučajih (kakor dokazujejo statistike) tudi smrtonosne.

Potrebno je vsled tega, da se da otroku kak priporoček proti glistam.

Dajte vašim otrokom čistilno sredstvo proti glistam, ki se imenuje ARRIBA.

Je to izborni čokoladni bonbon, ki je znanstveno pripravljen in ki uniči gliste takoj in popolnoma.

ARRIBA

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 472: Žena mi je dovolila sezidati hišo na njenem zemljišču in obljubila, da prepiše zemljišče na moje ime. Danes o tem noče nič slišati in si celo lasti hišo. Kaj mi je storiti? — **Odgovor:** Ker je žena privolila, da se je hiša zgradila na njenem zemljišču, si ne more lastiti lastnine na hiši. Hiša in zemljišče, na katerem je zgrajena, je Vaša lastnina. Žena ima samo pravico od Vas zahtevati, da ji odplačate gradbeni prostor po navadni trgovski ceni. Če bi se žena ne hotela mirno poravnati, jo lahko prisilite k priznanju lastnine s tožbo.

Vprašanje št. 473: Preko županstva sem vložil prošnjo za oprostitev samskega davka. To je bilo že jeseni, a do danes še nimam rešitve. Kam naj se obrnem? — **Odgovor:** Porezajte pri davkarji, da Vam prošnjo čim prej reši.

Vprašanje št. 474: Imam nezakonskega otroka, katerega je njegov oče priznal. Sedaj žuga, da mi ga odvzame. Ali ima pravico? — **Odgovor:** Varuštvo nad nezakonskim otrokom pritiče roditelju, ki ga je priznal. Če sta ga oba priznala, pritiče v prvi vrsti očetu. Če bi pa oče otroka zanemarjal, mu mati varuštvo lahko odvzame.

Vprašanje št. 475: Oče je dobival 3 mesece po vojni pokojnino po padlem sinu, potem nič več. L. 1923. je naredil drugo prošnjo, ki pa je ostala brez odgovora. L. 1925. je oče umrl. Ali bi lahko sedaj dediči, to je bratje in sestre v vojni padlega dobili pokojnino za dobo, dokler je bil oče živ? — **Odgovor:** Ker že očetu ni bila priznana pokojnina, je tudi dediči ne morejo zahtevati. Sicer bi pa bilo oblastvo tudi očetovo prošnjo zavrnilo, ker je imel več odraslih sinov.

Vprašanje št. 476: Kot vojni invalid sem dobival 6 mesecev pokojnino, na kar mi je bila ustavljena. Ker sem pa še vedno bolan, Vas vprašam, ali bi še lahko dobival pokojnino in kam naj se obrnem? — **Odgovor:** Če se Vam je zdravje poslabšalo, poskusite z novo prošnjo na Direzione Generale delle Pensioni di guerra, Ufficio Terre Redente, Roma.

Vprašanje št. 477: Čez moj travnik imajo trije kmetje pravico do vozne poti. Dva zapirata vrata v ograji, tretji ne. Ali ga lahko prisilim, da stori isto? — **Odgovor:** Le če imate škodo ali če lahko nastane škoda, ker kmet ne zapira, ga lahko prisilite.

Vprašanje št. 478: Kupil sem posestvo. Prejšnja lastnica ima vknjiženo za stanovanje eno sobo. Zdaj se je preselila in sobo zaklenila. Ali nimam sedaj jaz pravice do sobe? — **Odgovor:** Če ima prejšnja lastnica vknjiženo pravico do sobe, lahko postopa z njo, kakor se ji zljubi. Lahko v njej stanuje ali pa tudi ne.

Vprašanje št. 479: Pri gradbi hiše sem si l. 1921. zlomil nogo in dobival nekaj pokojnine, katero so mi septembra ustavili. Kam naj se obrnem? — **Odgovor:** V Vašem slučaju gre bržkone za zavarovalnico in ne za pokojnino. Zavarovalnico Vam je zavarovalnica ustavila, ker ste ozdraveli. Proti temu bi morali rekurirati v teku enega leta.

Vprašanje št. 480: Sem vojak in sirota brez staršev. Imam le sestro in 85 let starega strica. Doma je posestvo brez delavcev. Ali imam pravico do skrajšane vojaške službe? — **Odgovor:** Da! Če niste dovršili z dobrim uspehom predvojaških vaj, boste služili šest mesecev, drugače pa največ tri. Obrnite se na poveljstvo polka, pri katerem služite.

Vprašanje št. 481: Mejaš mi je tako izpod-

Računovodja

(ragioniere), domačin, oblastveno potrjen, daje nasvete za vpeljavo trgovskih knjig, ki jih trgovci in obrtniki po novih zakonskih določilih morajo uvesti s 1. julijem t. l.; prevzame nadalje vodstvo trgovskih knjig bodisi na strankinem domu ali v svojem uradu; sestavlja bilance in inventarje ter sprejema vsa v knjigovodstveno stroko spadajoča opravila. Rag. Ciril Zorzut, Gorica, via Codelli 3, pritličje.

Ortoped N. BECCHI — TURIN,
via Ormea štev. 32.,

IZVEDENEC ZA ZDRAVLJENJE

K I L E

BREZ OPERACIJE.

Bolni na kili se lahko z zaupanjem obrnejo na osebno znanega in izkušenega ortopeda ter pri njem naročijo posebno pripravo za zdravljenje.

Vpoštevanja vredno je spričevalo dr. J. Cav. uff. Vincenza Rotondaro, mornariškega polkovnega zdravnika, Fondamenta Misericordia št. 2625, Benetke, ki je pisal pohvalno pismo za aparat BECCHI, katerega je nasvetoval številnim bolnikom in ki ga je lahko pri vsakem slučaju uporabljal.

Opozarjamo, da bo ortoped Becchi prišel v naslednje kraje:

v Trst: 5. in 6. julija, hotel »Europa«,

v Idrijo: 7. julija, hotel »Didi«,

v S. Lucijo: 8. julija, hotel Mikuž,

v Gorico: v sredo 9. in četrtek 10. julija, hotel »Angelo d'Oro«,

v Tržič: 11. julija, hotel »Al Cervo«,

v Pulj: 12. julija, hotel »Miramare«,

v Zader: 13. julija, hotel »Bristol«,

na Mali Lošinj: ponedeljek 14. in torek 15. julija, hotel »Italia«,

na Cres: 16. julija, hotel »Adria«,

v Mošćenice: 17. julija, hotel »Armanda«,

v Opatijo: 18. julija, penzija »Mosler«,

na REKO: soboto 19. in nedeljo 20. julija hotel »Rojal«,

v Št. Peter na Krasu: 21. julija, hotel »Rebeca«.

PREKLIC.

Podpisana preklicujem vse žaljive besede, ki sem jih izrekla proti Florijanu in družini Uršič na Straži št. 7, ker so neresnične ter se jim zahvaljujem, da so odstopili od tožbe.

Magajne Cecilija,
Straža, štev. 166.

PREKLIC.

Podpisani Ivan Kopatin pok. Ivana iz Dolge Poljane št. 31 preklicujem vse žaljive besede, ki sem jih govoril v škodo gospe Marije, vdove Severjeve, roj. Božič iz Dolge Poljane št. 37 ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenske ovadbe proti meni.

Ajdovščina, 9. VI. 1930. Kopatin Ivan.

JOSIP BANDELJ,
PIAZZA VITTORIA ŠT. 6. (na Travniku)
GORICA,

PRODAJA
ROŽE. VENCE IN SEMENA.
CENE ZMERNE! BLAGO SOLIDNO!

Civilno inženirska pisarna
dr. ing. Gaberščik Oskar,
TOLMIN,

izvršuje vsa civilno inženirska dela in vsakovrstne projekte; napravlja načrte in vse potrebno za priznanje vodnih pravic ter za žične vzpenjače; meri in parcelira zemljišča; izdeluje zemljiške skice za kupnoprodatne pogodbe; razne cenvite za privilegirana posojila itd.

BIAMONIJEV FOSFAT,
nova umetno gnojilo prodaja
G. CARLOTTO, Gorica,
Piazza Cavour 3.

PRIHRANITE SI ČAS IN DENAR,

če si pred nakupom manufakturnega blaga ogledate našo izbero in cene, ki so gotovo nižje kot v vsakem mestu.

KUPUJTE DOMA PRI

F. FURLANU V AJDOVŠČINI.

Fratelli Lederer - Trieste,

Via Torre Bianca 39.

Bogata izbira **vseh hišnih predmetov;**
kuhinjska posoda iz glaziranega, emajliranega železa, aluminij, porcelan, pocinkani škafi itd. po popolnoma konkurenčnih cenah.

Prodaja samo na debelo.

Telefon
3482

Telefon
3482

kopal pot, da se ob dežju lahko pokvari. Ali lahko zahtevam, da sezida na nevarnih mestih podporni zid? — **Odgovor:** Mejaš bi ne smel poti izpodkopati tako, da je sedaj nevarnost. Zato smete od njega zahtevati, da pot tako popravi, da se nevarnost za pot odstrani.

Vprašanje št. 482: Ali smejo biti bližnji sorodniki zaslišani kot priče? — **Odgovor:** Pri civilni razpravi se ne morejo zaslišati kot priče sorodniki v ravni vrsti (ded, oče, sin, hči itd.) in tudi ne osebe, ki so vezane med seboj po svaštvu v ravni vrsti. Tudi ne more biti zaslišana pri civilni razpravi žena, četudi je ločena od moža. Njihovo pričevanje se ne uvaža. — Pri kazenski razpravi pa ne morejo biti zaslišani kot priče vsi bližnji obtoženci in ovaditelji. Le če je zločin oškodovalec drugega obtoženčevega bližnjega sorodnika in če ni mogoče na drug način dokazati zločina, se lahko zaslišijo tudi sorodniki.

Vprašanje št. 483: Mož je v Belgiji in piše, da ne more dobiti vpoklica za ženo in otroka, dokler ne bo tam eno celo leto. Kako bi kljub temu dobila potni list za Belgijo? — **Odgovor:** Mož naj preskrbi tudi za Vas delovno pogodbo, nakar napravite prošnjo za potni list preko županstva na kvesturo.

Vprašanje št. 484: Kdo mora imeti osebno izkaznico? Ali tudi ženske in nad 60 let stare osebe? — **Odgovor:** Zakon o javni varnosti določuje, da mora županstvo izdati osebno izkaznico vsaki nad 15 let stari osebi, če jo zahteva. Pri tem ne dela zakon nobene razlike med moškimi in ženskami. Starost pride v poštev le v toliko, da županstvo osebam izpod 15 let ni dolžno izdati osebne izkaznice. Po zakonu morajo imeti izkaznico sicer le osebe v določenih službah, a 158. člen zakona o javni varnosti pravi, da smejo orožniki in policijski agenti zahtevati od oseb, ki se jim zdijo sumljive, osebno izkaznico. Le zaradi tega, ker se lahko vsakomur zgodi, da ga policijski službenici vprašajo po izkazu, je prišlo v navado, da si skoro vsi priskrbijo osebno izkaznico. Z ozirom na to, da je izkaznica poceni in da jo je treba obnoviti le vsaka tri leta, naj si jo nabavi vsak, da se izogne morebitnim neprijetnostim.

Vprašanje št. 485: Imam travnik, ki se je sam obsejal. S čim bi ga zboljšal? Katero umetno gnojilo mi svetujete? — **Odgovor:** Čitajte knjigo »Travništvo«, katero je izdala I. Gor. Moh. družba. Na travnikih, ki so se sami obsejali (pravzaprav jih je veter s plevlom in drugimi malovrednimi travami), ne more biti lepe krme. Podsejte dobrih trav in pognojite v jeseni s Thomasovo žlindro (na 100 m² po 8 do 10 kg). Če ni svet ilovnat ali lasporen (sovdanast), potrosite tudi na vsakih 100 m² po 2 kg kalijeve soli.

Vprašanje št. 486: Onemogla sva oba, jaz in moja družica. Premoženja nimava. V vojni nama je padel edini sin, po katerem dobivam mesečno 55 lir pokojnine. Ker je to za življenje premalo, bi potrebovala povišanje. Kam naj se obrnem? — **Odgovor:** Napravite prošnjo na naslov, ki je naveden pod vprašanjem št. 476. Prošnji priložite ubožni in družinski list, ki Vam ju izda županstvo. Če bodo dala domača oblastva o Vas dobra poročila, bo tudi prošnja bržkone ugodno rešena.

POZOR!

Mnogim je naročnina iztekla. Pošljite nadaljni znesek takoj, da ne ostanete brez lista!

Uprava »Novega lista«.

Zobni zdravnik dr. Robert Hlavaty

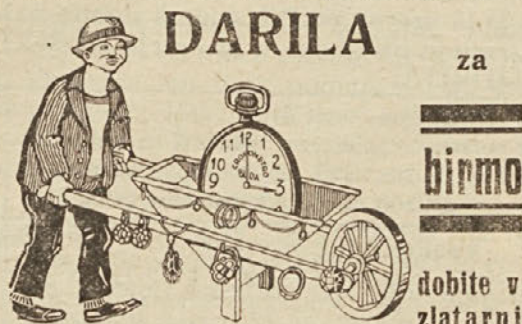
sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU,

via S. Lazzaro št. 23 - II.

Ob sredah in sobotah ordinira
v POSTOJNI

DARILA

za

birno

dobite v
zlatarni

F. BUDA — TRST,
Corso Garibaldi 35, via Roma 16.

Zobozdravniški ambulatorij.

ESMERALDO ZURCH,

diplomiran na vseučilišču v PADOVI
in na kliniki v BERLINU

TOLMIN,

via Alessandro Volta št. 64,
(zraven pekarnice Gabršček),

sprejema vse nedelje od 9. do 16. ure.

Vsa dela so zajamčena!

SEMENSKO AJDO

gorenjsko,
črno in zgo-
dnjo, ki obi-
lo rodi in da-
je izvrstno
belo moko,
dobite pri
tvrdki

SEMENSKO AJDO

„VINOAGRARIA,“
v GORICI,
PIAZZA DELLA VITTORIA 4,
(lastnik JUST UŠAJ)

TOLMIN

Zdravnik - kirurg - zobni zdravnik

dr. P. Ugo Netzbandt,

izvežban na klinikah na Dunaju in v Monakovem
(na Bavarskem)

sprejema

v Tolminu vsako soboto in nedeljo
(pri drju Bussiju),

v Gorici druge dneve v tednu (via Dante 10).

Tvrdka Teod. Hribar - Gorica,

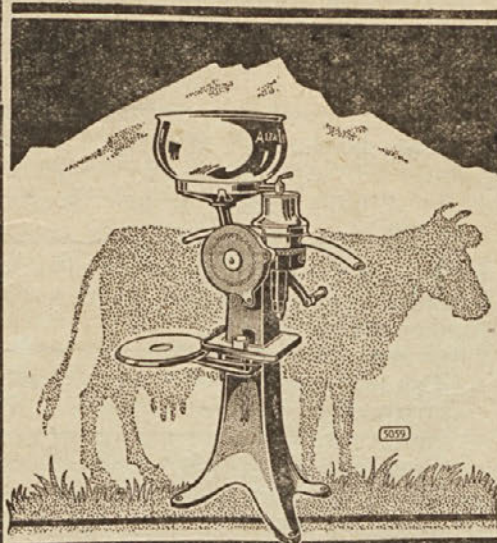
CORSO G. VERDI št. 32,

priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh
vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in
platno znanih tovarn Regenhart & Raymann za cerkvene prte.

Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse
potrebno za njihovo popolno opremo.

BLAGO SOLIDNO.

CENE ZMERNE.

ALFA-LAVAL

„ALFA LAVAL“

Vam kaže na sliki

POSNEMALNIK

(tip 1930)

z bobničem, ki ne porjavi.

Družba ALFA LAVAL

Via Farneti 5. - MILAN 119 - Via Farneti 5.

Valuta — tuji denar.

Dne 2. julija si dal ali dobil za	
1 dolar	19.07
1 angl. funt	92.76
100 dinarjev	33.82
100 šilingov (avstr.)	269.55
100 čeških kron	56.65
100 nemških mark	454.90
100 švic. frankov	370
100 franc. frankov	74.97
100 belg. frankov	266.40
Beneške obveznice	74.50
Obveznice »Consolidato«	82.10

Loterijske številke

Dne 28. junija 1930.

Bari	12	40	38	15	43
Florenca	39	21	71	79	80
Milan	25	58	61	80	68
Neapolj	55	25	40	1	2
Palermo	83	10	84	1	48
Rim	82	5	78	50	52
Turin	75	23	86	33	20
Benetke	51	73	24	48	83

Semnji v prihodnjem tednu.

Ponedeljek, 7. julija: Veliki Lošinj.
Torek, 8. julija: Oprtalj, Bale, Podgrad.
Četrtek, 10. julija: Gorica, Št. Peter, Ajdovščina, Škofije.
Petek, 11. julija: Suta pri Komnu.
Sobota, 12. julija: Sežana, Cerovo, Planina.

TOLMIN.

Preizkušeni
zobni zdravnik
ROBERT BERKA
SPREJEMA
kot doslej
vsako nedeljo pri
drju Serjunu v Tolminu,
ostale dni pa
v GORICI, Corso Verdi 36.

ZDRAVNIK

dr. Gresic Adalberto,
mladi
(starejši sin.)
sprejema vedno v svojem
ambulatoriju
v GORICI,
na Travniku (Piazza Vittoria) št. 14/I.
nad lekarno Cristofaletti.

ŠIRITE „NOVI LIST“!

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 liro, najmanj 5 lir. — Na vraščanju brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošiljite ponudbe ali odgovore v zaprti ovojki, na katerem je navedeno geslo.

Edini pooblaščenec za nabiranje oglasov za naš list v tržaški občini, starih pokrajinah Italije in v Jugoslaviji je Pubblicità G. Cehovin, Trst, viale XX Settembre 65, tel. 83—34.

BIRMANSKA zlata in srebrna darila in ure najboljših znamk dobite najceneje pri zlatarju in urarju REBCU, IDRIJA.

Pohišstvo nudi širom naše dežele znana industrija pohištva Štefan Gomišček, Solkan 280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Vsakovrstni darovi za birmo po nizkih cenah. Kupujemo rabljeno zlato in srebro po najboljši ceni. »Moderna zlatarna«, Corso Verdi 13, Gorica, (nasproti novega zelenjavnega trga).

Gramofone, gramofonske plošče (tudi slovenske), fotografske potrebščine na drobno in debelo dobite v knjižarni Wokulat, Gorica, Corso Vitt. Eman. III. št. 7.

Zdravilne posebnosti. Lekarna G. Castellano, last F. Bolaffio, Trst, via Belli, vogal via dell'Istria 7, tel. 64—85.

Novo hišo z dvema stanovanjema in vrstom, ob državni cesti, prodam radi selitve. Matija Hladnik, Slejkoti 107 — Šturje pri Ajdovščini.

Na prodaj je motor na nafto 10 HP zelo pripraven za mlatilnico, žago ali mlin v Vrhpolju št. 25.

Dimnikarskega pomočnika sprejemam takoj. Plača po dogovoru. — Lovrenc Žejn, Šturje, p. Ajdovščina.

Vipavska vina namizna in sortirana: pinela, rizling, burgundec, silvanec, zelen iz kleti Kmetijskega društva v Vipavi točijo: hotel Šapla, Šturje in hotel Garzarolli — Postojna.

Lepega bika, 7 mesecev starega, sivorjave švicarske pasme prodam. — Franjo Hmelak, Locavizza di Aidussina.

Ker se preselim s trgovino, prodajam vse predmete po znižanih cenah. — Jakob Šuligoj, urar in zlatar, Gorica, via Carducci 19.

Trgovski pomočnik z večletno izkušnjo išče službe v mestu ali na deželi. Naslov je pri upravi.

Suhe gobe, arnik, bezgovo cvetje itd. kupujem v vsaki množini in jih plačujem po najvišjih dnevnih cenah. Maks Stucin, trgovec, Cerkno.

Pozor! Trdka A. Komel v Gorici, trg sv. Antona 5 kupuje po najvišji dnevni ceni dobre gnjati (pršute) s slanino.

Psa ovčje pasme prodam po nizki ceni. Naslov pove uprava.

Pnevmatike, dvokolesa in vse elektromehanične potrebščine dobite ceneje kot v mestu v Sežani št. 30.

6 oken s šipami in zidarsko orodje prodam. Stegouč Franc, Šturje 9.

14—15 let starega učenca sprejme v trgovino Ivan Zelen — Senožeče.

Čevljarskega vajenca sprejemam takoj. — Jožef Škarabot, via Reg. Elena 205 — Idrija.

Posestva, vile, hiše, trgovine, gostilne itd. prodaja posredovalnica Ivan Godina, Maribor, Tattenbachova ul. 19/I.

Izvežbana prodajalka za večjo manufakturno trgovino na deželi se išče. — Ponudbe pošljite na podpravo v Trstu, pod geslom »Manufakturstinja«.

Razpisujejo se zidarska, tesarska in kleparska dela pri zvoniku v Črnem vrhu. Pošljite te ponudbe do 20. julija na župni urad, Črni vrh nad Idrijo. Tam dobite tudi vsa pojasnila.

Pozor! Po zelo nizki ceni se prodaja radi družinskih razmer, skupno ali posamezno: 1. trgovska hiša z dobro idočo trgovino, gostilniškimi prostori in mostno tehtnico; 2. dve hiši, pripravni za obrt ali gospodarsko poslovanje, z njivami, travniki in gozdom. Oboje je na zelo prometnem kraju ceste Reka — Trst. Naslov je pri upravi.

Kmetska posojilnica pri Sv. Luciji prodaja hišo pri Sv. Luciji na Mostu št. 84.

Hiša je nova, enonadstropna, sestoječa iz veže, kuhinje in 4 sob, stoji prav blizu ceste ob velikem trgu in je zelo pripravna za malega obrtnika, rokodelca. — Kupne ponudbe sprejema Kmetiska posojilnica do 20. julija tek. leta. Načelstvo.

Hiša z lepim, velikim vrtom in nekaj zemljišča v Malem Otoku pri Postojni se ugodno prodaja. Pojasnila daje Anton Zele — S. Pietro del Carso.

Pekarna — sladčičarna Božič, Sv. Lucija, sprejme 16-letnega krepkega vajenca iz posredne družine.

Mlatilnice sistema »Leitnersohn«, čistilnice in vse kmetijsko orodje dobite samo pri Bombigu, Gorica, Piazza Vittoria (Travnik) 19.

Muhe v hiši in hlevu se najceneje pokončujejo z »Miafonino berlese«. Prodaja Just Ušaj v Gorici.

Kapljice Minerva za želodec. (česni kov izveček in druge zdravilne rastline) so najboljša sredstva proti slabemu prebavljanju, napetosti, bolečinam in krču v želodec. Služijo tudi pri zastaranem kašlju, težki sapi ali nadušni in poapnenju žil. — Gibejeva lekarna v Trstu, Piazza S. Francesco.

Krogle za balincanje in kegljišče (Legno Santo San Domingo) nudi zaradi naravnostne nabave lesa najceneje strugarna Candutti, Gorica, via delle Monache 13.

Ker odpotujem, prodam brivnico v Črnem vrhu pri Idriji. Cena je nizka, kraj zelo obiskujejo letoviščarji. Pojasnila daje Ludovik Zotter, Gorica, Piazza Vittoria (Travnik) 17.

Hiša z vrtom je na prodaj v Barkovljah. Naslov pove uprava.

Pohišstvo za spalno sobo v dobrem stanju prodam po nizki ceni. — Cologna — Montefiascone 130/I, Trst.